

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveća«

God. III. - Broj 12

Ljubljana,
17 marta
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 — Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Granice popuštanja

Na mnogim sokolskim skupština-
ma, i društvenim i župskim, uskršlo je
i ove godine pitanje: što i kako čemo
sa onim četama i onim novim društvi-
ma, koji su u prvoj godini života po-
kazali tako malo uspeha i vrlo malo
sokolskog rada? Pitanje revizije, bri-
sanja, čišćenja javlja se ove godine
po drugi put, a javljaće se stalno i u
buduće, jer će se stalno (a to svi mi
želimo) osnivati nova društva i nove
čete, i uvek će medju njima biti neki
postotak slabih, nezrelih, nedorašnih
zadaćama.

Na župskim skupštinama među
delegatima i sokolskim upravnim
pojavile su se u tom pitanju dva ek-
stremna i mnogo kompromisnih stano-
višta. Ekstremni su oni koji preporu-
čuju i predlažu popustljivost ili potpunu
strogost, a kompromisni su oni, koji
nadu privremeno rešenje, proizvode
i odlažu rešavanje sa onom najobičnijom:
počekajmo, braco, još godinu dana,
da vidimo kako će se društvo da razvije,
možda će se ipak naći ljudi i sredstava.
I predlažu obično da se pos-
kusni rok produži još na 6 meseci, ili
godinu dana. Ali posle tog roka, e on-
da treba najstrože postupiti!

Međutim rokovi su prošli i pro-
laze, popuštanja se nastavljaju, a oni
stragi sokolski upravnici sa velikim
zahtevima i nepopustljivo u pitanjima
discipline i izvršavanja dužnosti, oni
su nezadovoljni i brišu. Brišu članove,
čete, društva, sve što u određenom roku
nije postalo sokolsko i svesno.

O tom pitanju sada brigu brinu
mnogi naši upravnici, i o njemu se
mnogo govori. Da vidimo u čemu je
stvar.

Jasno je svakome, da su početni-
čke pogreške nužno zlo i neizbeživo
kod osnivanja novih četa i novih dru-
štava. Jasno je svakome, da novi
član, nova četa i novo društvo ne mo-
gu odmah, od početka, da budu sokol-
ski svesni i vaspitani. Jer kad bi to
bilo, onda bi sokolski rad bio suvišan:
oni bi radili ono što je već urađeno i
što smo već postigli. Novi član i nova
jedinica kad pristupaju Sokolstvu, pri-
stupaju zato da postanu Sokoli, a još
nisu. I treba da prode neko vreme dok
shvate, dok prihvate, i dok postanu
ono što i drugi: dobri i svesni Sokoli.

Dakle, u tom pogledu strogost nije
umesna.

Po našim pravilima i po našoj ideji
samo narod treba da je sokolski vaspitan,
i u Sokolstvu je mesto svakom čestitom i ispravnom Slovensu. Nikome
se ne sme braniti i onemogućiti pri-
stup u Soko, ako je ispravan i čestit. Ali dočeni novi član, nova četa i no-
vo društvo mogu da pristupe Sokol-
stvu sa sasvim nesokolskim porivima i željama. Učestali su slučajevi, da se
u Sokolstvo guraju mnogi, inače česti-
ti i ispravni gradani, kojima baš nije
do Sokolstva i sokolskoga rada. Njihov
prihvat u Sokolstvo treba regulisati
i kočiti, i tu je strogost umesna.

Po našim pravilima i po našoj ideji
samo narod treba da je sokolski vaspitan,
i u Sokolstvu je mesto svakom čestitom i ispravnom Slovensu. Nikome
se ne sme braniti i onemogućiti pri-
stup u Soko, ako je ispravan i čestit. Ali dočeni novi član, nova četa i no-
vo društvo mogu da pristupe Sokol-
stvu sa sasvim nesokolskim porivima i željama. Učestali su slučajevi, da se
u Sokolstvo guraju mnogi, inače česti-
ti i ispravni gradani, kojima baš nije
do Sokolstva i sokolskoga rada. Njihov
prihvat u Sokolstvo treba regulisati
i kočiti, i tu je strogost umesna.

Glavne su osobine novih jedinica,
da nisu sokolski zrele, pa i porivi če-
sto nisu sokolski. Oni strogi upiru
prstom na glavno merilo jakosti i vred-
nosti Sokolstva: na razmer broja i
kakvoće. I tvrde dalje: ako ubrzavamo
kvalitativan razvoj, unističemo
kvalitativan, i s tim lako nam se može
desiti, da prividni napredak bude
zapravo vaspitni i organizatorski na-
zadak.

Oni blagi, popustljivi, tvrde ovo:
novi članovi i nove jedinice ne upli-
vaju toliko na Sokolstvo, da bi mogle
štetno uticati na kvalitativan razvoj.
A medju njima sigurno je dobar po-
stotak onih, koji će postati dobri So-
coli i zdrava sokolska gnezda. Treba
da im damo vremena, da produ sve
one faze sokolskog razvijanja, koje smo
već prošli. Život će nam pokazati,
ko je a ko nije zreo za sokolski rad.

Strogi biraju jedna, a popustljivi
i blagi druga sredstva. Prvi preporu-
čuju strogo ispitivanje poriva, koji do-
vode nove članove i nove jedinice i
ispitivanje uslova za rad, raspoloživa-
sredstva (vežbaonica, sokolana, sprave),
i traže da nakon izvesnog pokusnog
roka novi članovi i nove jedinice iz-
vršavaju sve dužnosti i sve zadaće,
koje im daju pravila, pravilnici i na-
ređenja viših organizacija. Ako porivi
nisu sokolski, plemeniti i neščibni,

ako uslovi za rad nisu povoljni, ako
novi društvo nema ni vežbaone, ni
prednjaka, ni sprava, neka se ne odobri
osnivanje. I ako nakon pokusnog roka
ne udovolji svim organizator-
skim i novčanim dužnostima, neka se
brise!

Popustljivi posmatraju stvari mno-
go blaže: »Nema tih loših i sebičnih
poriva, koje zdrava sokolska velika održala
sa se od 3 do 6 marta II smučarska
takmičenja za prvenstvo Saveza SS. Ta
takmičenja bila su značajna prvo radi
toga, jer su time počele svečanost u
čast stogodišnjice rođenja dr. Miroslava
Tyrša, a drugo što su se održala u
Slovačkoj, u zemlji, gde još pred dva-
naest godina o Sokolstvu nije bilo ni
traga, i konačno što je na ova takmičenja
po prvi put poslao takoder i jugo-
slovensko Sokolstvo svoju vrstu.

Smučarska takmičenja za prvenstvo Saveza Slovenskog Sokolstva na Štrpskom Plesu

U Velikim Tatrama na Štrpskom Plesu, pod silnim snežnim vrhovima Krivčića i drugih gorskih velikana održala su se od 3 do 6 marta II smučarska takmičenja za prvenstvo Saveza SS. Ta takmičenja bila su značajna prvo radi toga, jer su time počele svečanost u čast stogodišnjice rođenja dr. Miroslava Tyrša, a drugo što su se održala u Slovačkoj, u zemlji, gde još pred dva- naest godina o Sokolstvu nije bilo ni traga, i konačno što je na ova takmičenja po prvi put poslao takoder i jugo- slovensko Sokolstvo svoju vrstu.

Brat dr. Karel Viškovský,
min. narodne odbrane

Takmičenja počela su u četvrtak dne 3 marta u 9 sati ujutro i to na 50 km. Takmičilo je 30 braće, među kojima Poljak br. Stopka i Jugosloven br. Janša. Prvo mesto je izvojstio br. Fišera, koji je prugu od 50 km preveo za 3.11.21, dobivši tako i krasan pokal, koji je poklonio ministar narodne odbrane br. Viškovský. Br. Janša preveo je ovu prugu u 3.28.15 te je bio u prvom razredu četvrti, a u celini pak osmi. Poljak br. Stopka došao je na cilj šestnaesti u vremenu od 3.49.05.

U petak dne 4 marta počela su u 14 sati takmičenja članica u smuku, a

Čehoslovak brat J. Fišera,
pobednik u smučanju na 50 km

sigurnošću Poljakinja sestra Staszek, Polankowna, postigavši vreme od 25.27. Ostale dve Poljakinje zauzele su četvrti i osmo mesto. Naša setra Lebara je bila je četrnaesta, prevalevši prugu za 33.19.

Poslednji dan u nedelju 6 marta održala su se na Jarolimskoj skakaonici, udaljenoj 10 minuta od Štrpskog Plesa, takmičenja u skakanju. U savstavljenom takmičenju, takmičilo je 30 braće, u prostim skokovima pak 25. Od naših takmičio je u ovim granama brat Smolej; braća Lakota i Ravhekar, koji su se također prijavili za skokove, pri-

Brat Adam Zamoyski

takmičenju u smuku su se toliko povredili, da nisu smeli skakati. Pri savstavljenom takmičenju bio je prvi Čehoslovak br. Lukeš, koji je postigao 425.5 tačke. Brat Smolej, koji je postigao 352.474 tačke, u prvom razredu bio je drugi — pred Šimunkom i Beranowskim — inače je u celini bio sedmi. Poljski Sokoli u celokupnom razvrstaju zauzele su treće, deseto i četvraesto mesto. Pri samim skokovima bio je br. Smolej sa 98.3 tačke četrnaesti, a skok je 27.5 m i + 28 m. Prvak u skokovima je Čehoslovak br. Dolenski, koji je skok je 41.5 m i 43.5 te dobio 210.19 tačke. Drugi je Poljak br. Mrowca sa 203.1 tačke (42.5 i 40 m). Najbolji skok iznosio je 44 m, s padom čak 50 m.

U subotu naveče priredeno je u dvorani hotela »Hviezdoslav« pozdravno veče, kojemu su učestvovali svi takmičari te zastupnici Sokolstva, vlade i vojske.

S prvim nastupom naših Sokola, smučara u inostranstvu možemo da budemo posve zadovoljni, jer su njihovi uspesi u nekolim granama, naročito na 50 km, pa na 18 km i u sastavljenom takmičenju uistinu lepi i dobri, da nam ulevaju za budućnost najlepše nade.

Tyršev novac

U krugovima poštovala dr. Mi-
roslava Tyrša nikla je ideja, da bi se
izdao jubilarni češkoslovački novac s
Tyrševim likom. Ovaj predlog sada
proučava nadležno ministarstvo.

Jugoslovenska sokolska smučarska vrsfa u Štrpskom Plesu

Sve priprave za takmičenja izvršila je uzorno i u najmanjih potankosti. Podkarpatska sokolska župa, koja je tima sjajno dokazala da je takoder i tehnički na jednako visini s ostalim župama. Takmičenje vodio je predstnik zimske komisije načelnštva ČOS br. Ladislav Moulik, kome je požrtvovan pomagao zbor iskusnih sokolskih smučara. Vodstvo takmičenja radio je bespogrešno i za celo vreme nije bilo ni najmanje pritužbe. Svim takmičarskim granama prisustvovalo je, pored zastupnika češkoslovačkog, poljskog i jugoslovenskog Sokolstva te zastupnika češkoslovačke vlade i vojske, takoder i gradanstvo u priličnom broju. Najviše zanimanja bilo je razume se za skokove, koje je promatrao preko 3000 ljudi.

Takmičenje za članove bilo je propisano na 50 km, na 18 km, u smuku na 4 km, u skokovima i u kombinovanom takmičenju (18 km i skokovi); za članice pak na 8 km i u smuku na 2 km. Naši su učestvovali u svim takmičenjima osim u smuku za članice.

Našu takmičarsku vrstu sastavilo je savezno načelnštvo na osnovu rezultata prilikom I saveznog smučarskog takmičenja u Bohinju. Vrstu su sačinjavala braća: Joško Janša i Ciril Lakota iz Mojstrane, Tomaž Ravhekar i France Smolej iz Jesenice te s. Mara Lebarjeva iz Bleda. Suci bili su braća August Ravhekar iz Jesenice i France Rus iz Radovljice, a vodnik vrste bio je br. Podgoršek iz Ljubljane.

Nakon 23 sata vožnje stigli su naši takmičari preko Beča u Bratislavu u Štrpski Ples. U Popradu, na poslednjem železničkoj stanicu, dočekao ih je načelnik Podkarpatske župe br. Bohumil Tesař, a na Štrpskom Plesu unatoč kasnog sata (oko pola noći) pozdravio ih je br. Moulik, priskrbivši im odmah, iako nije znao kada i koliko će ih doći, stan i izručivši im ujedno iskaznice za hranu, te obavestivši ih da su gosti ČOS. Ova dva brata bila su našima takoder i kasnije uvek toliko sretljivi i pažljivi, te su im u svakom pogledu iskazivali najveće ljubaznost, nastojeći da im učine boravak u Štrpskom Plesu što prijatnijim.

Braća Poljaci došli su sa starostom br. Zamoyskim i saveznom načelnicom s. Jadwigom Zamoyskom.

Vodstvo takmičenja održavalo je

svakog popodneva sednicu, sa kojih su

se objavljivali rezultati dočinjenog dana,

i na kojoj bi se porazdelio rad za tak-

mičenja narednog dana. Pri svakoj takmičarskoj grani imali su Jugosloveni u vodstvu po jednog ili dva zastupnika.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Fond brata dr. Scheinera

Zapravo još nije bilo niti odlučeno, u koje bi svrhe imao da služi fond brata dr. Scheinera, pa ipak češkoslovačko Sokolstvo bilo je svesno, da mora na svaki način da ostvari taj fond, koji će nositi ime velikog pokojnog vođe. Kako se je ozbiljno uzela ta stvar pokazuje nam činjenica, da fond brata dr. Scheinera već postoji i da se u njih stišu lepi darovi svih sokolskih društava, a od privatnika pak prilaže takoder i novčani zavodi. Prema iskazu, koji je objavio »Vestnik Sokolskog«, proizlazi, da fond brata dr. Scheinera danas ima već 35.000 Kč.

Kako časte Tyrša

Kako duboko oseća češkoslovački narod poštovanje prema ustanovitelju Sokolstva, vidi se iz ovih nekoliko primera, koju dovede navodimo.

Kladno, veliko rudarsko mesto u Čehoslovačkoj, pokazalo je veoma veliko zanimanje za proslavu 100-godišnjice Tyrševog rođenja. Ništa manje nego 32 razna društva udružila su se da s tamošnjim sokolskim društvima što dostačnije proslave ime ustanovitelja Sokolstva. — U mestu Kraljevi Hradec postavice se preko Labe novi most, koji će se nazvati Tyrševim imenom. Nadalje je mnoštvo sokolskih društava, koja su zamolila svoje gradske opštine, da koju znamenitu gradnju, ulicu ili ustanovu nazovu Tyrševim imenom. U Pardubicama nazvane se Tyrševim imenom javni vrt, gde je prošle godine priredena izložba telesno uzgojnog karaktera. U Brnu takođe će jedna ulica nositi Tyrševi ime, dok veliki broj manjih opština nazvate Tyrševim imenom svoje javne vrtove, a na najlepšim ulicama postaviće spomen-ploče i t. d. — Ovom prigodom pozivamo takoder i naša sokolska društva da se ugledaju u češkoslovačka, te da i ona po njihovom primeru pozovu naše opštine, da počaste Tyrševi ime na sličan način.

Zaslužan rad Sokola Brno I

Pre rata naročito u Praškom Sokolu uzgajali su se mnogi jugoslovenski, poljski, bugarski i rusinski sveučilištarci u sokolskom duhu. Veliki broj od ovih danas uspešno radi u sokolskim organizacijama u svojoj domovini. S pohvalom treba da istaknemo, da Sokol Brno I takođe i u današnje doba u tom pogledu naročito prednjači. Tamo naime u sokolskom radu učestvuju osobito Ukrajinci i Bugari. Pod okriljem društvenog prosvetnog odbora u društvu deluje 17 bugarskih akademika, koji su osnovali svoj bugarski sokolski kružok. Tu oni sistematski obrazuju ne samo sokolski telovežački sistem, već takođe imaju i svoju prosvetu školu. Desetorica od ovih već su položili i svoj sokolski zavet. Na isti način imaju svoj kružok i braća Ukrajinci, kojih ima 14. — S našegleda moramo da pozdravimo težnje i rad bratskog društva Sokola Brno I, koje je na se preuzeo plemenitu zadatku da uzgoji sokolske radnike za one slovenske zemlje, u kojima Sokolstvo do danas nije moglo da se uspešnije razvije. Veliki broj uverenih sokolskih radnika svakako će takođe olakšati zbijenje onih slovenskih telovežačkih organizacija, koje stoje izvan sokolskih redova, te će na taj način omogućiti njihov pristup u Savez Slovenskog Sokolstva.

Tyršev san o boljoj budućnosti naroda

Sestra Renata Tyrševa napisala je u dnevniku »Legie« članak, u kojemu se seća početne dobe Sokolstva. Pri tom naročito spominje, kako je Tyrš zajedno s Fügnerom duboko razmislio zadatku Sokola za budući narodni rad među češkim pukom i kako daleko je siza o njegov pogled u budućnost. Tu se medu ostalim kaže:

Tyrš i Fügner bili su posve jedinstveni u naziranju, da njihov rad ima mnogo veće, šire i dublje značenje, nego što se je u tadašnje vreme uopće o tome i mislio. Oba su pred sobom gledala bolju budućnost naroda, ali koja se je moralna najpre da steće intenzivnim radom i otpornošću. Fügner je bio uveren o važnosti telesno-uzgojnog rada, a znao je da ceni takođe i onaj duh, koji je proizmio tadašnje sokolske vežbače u matičnom društvu »Praškom Sokolu«. Međusobno tikanje, koje je uveo kao vanjski znak bratstva i demokratizma za budući politički rad, smatrao je potrebnom osnovom za plemenitije delovanje na korist onih slojeva naroda, koje se je do tada tako reči obdavalo od rada.

Kao je Tyrš obukao svoje član-

Američka obec sokolska

Češkoslovačko Sokolstvo u Americi udrženo je u Američku obec sokolsku, koja ima u tančine i na isti način provedenu svoju organizaciju kao i češkoslovačko Sokolstvo u domovini. U svemu tamo deluju osam župa, koje se nazivaju po svom geografskom položaju u Udrženju Državama, naime: Istočna, Severoistočna, Srednja, Zapadna, Severna, Južna, Jugozapadna i Pacifička. Najjača je između svih njih Srednja župa, koja broji 2498 članova i 2051 članicu. Celokupna Obec ima upisanih 6303 člana i 3980 članica. Pored toga sva društva imaju takođe naraštaj i decu, koja nisu uzeta u gornje brojewe. — U januaru ove godine izgorela je češkom Sokolu u New Yorku vežbaonica, ali pošto je bila osigurana, društvo nije pretrpelo veće štete. Svakako je time znatno pogoden rad društva, koje se je moralno da stisne u druge unajmljene prostorije. Ovim požarom pogodene su takođe i nekoje druge češkoslovačke organizacije, koje su imale svoje prostorije u tom sokolskom domu. Međutim svi su izgledi, da će se vežbaonica kao i ostale prostorije uskorije popraviti.

Glavna skupština saveza lužičko-srpskog Sokolstva

Najmanji ogranki slovenskog naroda ima svoje Sokolstvo tek iz rata, koje se medutim prilično razvilo te danas broji 22 društva, udržena u dve župe. Nameravalo se osnovati i treću župu, ali se je za sada od toga odustalo. Dne 6. o. m. održana je sazvana glavna skupština u Srpskom domu u Budyšinu, koja je bila veoma brojno posećena ne samo od delegata svih društava, već takođe i od velikog broja srpske omladine, daštva i inteligence, a kojima na srcu leži opstanak i napredak naroda. Unatoč teškim gospodarskim prilika savezni starosta br. Sajba utvrdio je, da Sokolstvo u Srpskoj Lužici stoji čvrsto na svojim temeljima. U svom pozdravnom govoru istakao je medu ostalim i to, da Sokolstvo u Lužici nije politička organizacija, već stroga kulturna i telesnozajgojna. Iz izveštaja pojedinih funkcionera, kao tajnika br. Janaka, načelnika brata Mješkanka, načelnice s. Mjeltyneje, vode naraštaja i dece br. Barta ml., viđi se, da se rad po društvinama vrši intenzivno i na zadovoljstvo. Naročito se zanima za sokolski rad mlađa generacija, dačka, koja u tom radu učestvuje veoma aktivno. Takođe i finansijski položaj saveza je prema izveštaju br. Janaka dosta povoljan. Savez raspolaže takođe i sa svojom stručnom knjižicom, koja je namenjena prednjaštvu, koje se je nakon nekoliko tečajeva već lepo pomnožilo. Oparaju se takođe počeci i prosvetnog rada. Savez izdaje i svoj list »Sokolske listy«, koji uređuje naročiti redakcijski otsek pod vodstvom br. Navke. Za starostu bio je ponovo izabran dosadašnji starosta br. Sajba, a za načelniku br. Mješkank. Nakon skupštine starosta br. Sajba održao je lepo predavanje o temi »Miroslav Tyrš i njegov uticaj na srpski narodni rad«. Ova lepo uspešna skupština imaće na svaki način dobar uticaj na daljnji rad društava obiju župe. Sto se pale tiče svesokolskog sleta u Pragu, Lužičani će na ovom učestvovati po većoj deputaciji, a takođe i na sletištu nastupiti s ostalim slovenskim gostima.

Na tako čvrstim temeljima, na kojima je bio osnovan »Praški Sokol«, počela je da se diže sokolska vojska, koja je češkom duhu otvorila širok put razmaha i slobodan razvoj do sadašnje veličine. To je bilo pre 70 godina. Zato se celokupno Sokolstvo seća s najvećom blagodarnošću dela Tyrša i Fügnera, koji je novome društvu dao i prvi sokolski dom, gde su preko 20 godina odzvanjale zapovedi prvog sokolskog načelnika dr. Miroslava Tyrša.

Za blpk. bratom dr. Josipom Scheinerom

Naknadno smo primili službeni dopis od Saveza Slovenskog Sokolstva povodom smrti njegovog staroste br. dr. Scheinera, a koji glasi:

Braća i sestre!

Zadesila nas je teška bol: umro je ljubljeni naš voda i prvak, predsednik Saveza Slovenskog Sokolstva, dr. Josip Scheiner.

Svi, koji su imali sreću da ga lično upoznaju, osećaju koliki su gubitak pretrpli smrću sjajnog, umnog i sokolskog ideji odanog vode, a onima, koji su ga poznavali samo po imenu i po zaslugama, sada ponavljam, da je u Sokolstvu bio najbolji drug, nesložljivi patriot svoga naroda i veran pristaša ideje slovenskog jedinstva. Sav predan svojim uverenjima, znao je za njih trpeti, znao je za njih boriti se i osigurati im pobedu. Vodeća misao njegova života bila je sloga svih Slovensa, koja se rodila na sokolskom vežbaoniku, a izražena je u crvenoj košulji sokolskoj.

Nad njegovim lesom da se poklonimo njegovom lepoj duši, koja je odletela na onaj svet, učinimo mu najusrdnije priznanje, ako među sobom položimo zavet zajedničkog rada oko sloga i jedinstva u sokolskom radu.

Šaljemo Vam sokolski pozdrav: Na zdar! Zdravo! Czolem! Bud' zdrav!

I. zamenik starešine:

A. Zamyski.

Tajnik:

V. Stepanek.

Francuzi o pok. bratu dr. Scheineru

Bivši predsednik francuske gimnastičke Unije g. Sansboef napisao je u »Le Gymnaste«, glavnom glasilu posmenute organizacije, lep spomen-članak o pokojnom bratu dr. Scheineru, u kojem ga se seća kao prvog, koji je povezao najtešnje veze medu Sokolima i francuskim gimnastama. U tom članiku spominje značenje velike ličnosti preminulog staroste ne samo za sokolsku organizaciju medu Čehoslovacima i Slovenima uopće, već takođe podvlači i sav ogromni rad, koji je pokojnik izvršio na polju međusobnog zblizavanja gimnastičkih organizacija cele Evrope u Medunarodnoj gimnastičkoj federaciji. Članak iznasa nadalje rad dr. Scheineru na učvršćenju međusobnih veza medu Francuzima i Sokolstvom, te završava znamenitom izjavom dr. Scheineru, koju je dao prezentu ČSR bratu Masaryku god. 1925 prilikom audiencije u prisustvu velikog broja sokolskih voda, kada ga je prezent upitao: »Što da uradim za Sokolstvo i njegov narodni rad, koji vodi s takovom snagom i oduševljenjem?« Brat dr. Scheiner odgovorio je tada kratko i sočno: »Ništa! — radimo za narod i uspesi koje smo postigli, najlepša su nam plata za naš trud.« Iz ceočkognog članka g. Sansboefa vidi se posve jasno, da je potpuno shvatio ne samo zadaču Sokolstva, već takođe i sredstva i metode, koje je ono uzelio da postigne svoj cilj. I to što je objasnio svojim drugovima gimnastama prilikom sećanja na pokojnog starostu, time im je ujedno najlepše prikazao bivstvo sokolske misli i sokolskog rada.

Pozdravi Savezu SKJ

Novi Sad, Sokolsko društvo u Peštrovaradinu povodom proslave 100-godišnjice rođenja dr. Miroslava Tyrša pozdravlja bratski Savez s molbom, da podstare Nj. Vel. Kralju naše izraze nepokolebive vernosti i odanosti, našem starešini Sokoliću prestolonasledniku Petru naš sokolski pozdrav! — Staršina Visojević Vlada.

Kućevu sa svećane sednice šalju bratskom Savezu svoj pozdrav. Da živi Nj. Vis. kraljević Petar, starešina Saveza Sokola! Zdravo! — Staršina Bogićević Lazar.

Užice. Sa redovne skupštine šaljemo bratski pozdrav Zdravo! — Župa Užice.

Andrijevica. Odbor za Tyrševu proslavu u Andrijevici bratski pozdravlja Zdravo! — Sekretar Ivan Sarović, predsednik Janko Drljević.

Ston. Prilikom proslave 100-godišnjice Tyrševog rođenja šaljemo bratske pozdrave. — Staršina Bandur.

Krk. Sa svećane sednice prigodom proslave 100-godišnjice Tyrševog rođenja Sokolsko društvo Krk nepokolebitivo stoji na izloženoj tačci Jadrana uz sokolsku ideju. Zdravo!

Medari. Sokolska četa u Medari, slaveti 100-godišnjicu rođenja prve Sokolske brate dr. Miroslava Tyrša, oduševljeno kliču bratskom sokolskom Savezom Zdravo!

Plaški. Sa svećane sednice u spomen brata Miroslava Tyrša prigodom 100-godišnjice njegovog rođenja i proslave 82 rodendana predsednika Masa-

ryka, primite naš iskreni sokolski Zdravo, i budite tumač naše bratske ljubavi i poštovanja prema češkoslovačkom narodu. — Sokolsko društvo Plaški.

Cestereg. Sokolsko društvo u Ban. Karadordevu sa svoje svećane sednice povodom 100-godišnjice rođenja Miroslava Tyrša šalje bratskom Savezu uverenje o velikoj vernosti u duhu sokolskih ideja za koje se je spremno svadila žrtvovati. — Staršina Ivanović Dušan, tajnik Kisinski Bogdan.

IX svesokolski slet u Pragu

Pohod sokolskih masa

Prevoz 800.000 ljudi u 36 sali

Svesokolsk slet je mobilizacija ogromne armade, čiji dolazak u Prag, pa takođe i odlazak iz Praga, ima da se izvrši u nekoliko sati. Na kakav će se način prevesti ova silna vojska, o tome je pretsednik transportnog željezničkog otske sletskog odbora br. Antonin Chroust, viši željeznički inspektor, izjavio uredniku »Prager Presse« sledeće:

Za što je u ratu trebao ceo jedan tedan, mi to moramo da izvršimo u par sati. To je dovoz i odvoz silnih masa Sokola i učesnika sleti, a što po broju odgovara skoro snazi jedne cele armije. Članstvo je razasuto po svoj republici; čak u najudaljenijim krajevima kao i u malim zaseocima nalazimo sokolsku braću i sestre i iz svih tih krajeva oni će se kao potocići svi sletjeti na određena mesta, a otuda k postajama vicinalnih pruga ili k autobusnim linijama i konačno na vlakovе glavnih pruga republike, gde će ti potocići narasti u silne čovečje reke, koje će u par sati sve nagrnuti u Prag. To znači, da treba sve pripraviti do najmanje detalja, proučiti sve mogućnosti i u tom pogledu provesti najdaljekovidniju organizaciju.

Kao najveće transportno sredstvo dolaze u obzir posebni sokolski vlakovi. Prigodom poslednjeg sleta 1926 godine imali smo 70 posebnih vlakova, što naraštajskih što članskih. Kako je pak medutim broj sokolskih pripadnika narasao, moramo naravno da računamo i s većim učescem, dakle i s većim brojem posebnih vlakova.

Na posebnim vlakovima učesnici sleti uživaju 60% popusta, ačko transport u Prag i natrag bude imao bar 600 učesnika. Već ispuniti taj preduslov znači tešku zadaču organizacije, a da pri tome sami učesnici na odlaznim postajama neće biti tako lako. Na peronima moraće se odvijati brzo, što pri teretnim kolima neće biti baš tako lako. Na ulazak u vlak već svrstano.

Osim s posebnim vlakovima, moći će se Sokoli voziti takođe i redovitim, pri čemu će na povratku uživati popust od 50%.

Takođe i odlazak iz Praga tačno je izrađen. Garniture posebnih vlakova razmestije se prema smerovima dolaska i odlaska po obližnjim postajama praške okolice, gde će po određenom redu na odlaznim kolodvorima stajati pripravljene poslednjeg sletskog dana već od devet sati naveče. Tako nam je prilikom poslednjeg sleta uspešno da tačno na minutu, pored pojačanih redovitih vlakova, od devet sati na većem broju posebnih vlakova.

Svakog priznajanje za to ide željezničkoj upravi, koja se je takođe i ove godine pokazala prema željezničkom otsku sletskog odbora naročito sretljivom. Svakako, samo u potpunoj harmoniji i saradnji može da se ne smetano proveđe ovo gigantsko delo.

Mi pak moramo da računamo još i s posebnim vlakovima iz inozemstva. Pored češkoslovačkih Sokola iz inozemstva i iz donjoaustrijske župe, na slet će doći s posebnim vlakovima još i jugoslovenski i poljski Sokoli, naša braća iz Amerike, bugarski Junaci, francuski i belgijski gimnasti, holandski vež

ski, zasebno ženski i zasebno mešoviti zborovi. U skupini muških zborova izvešće se takmičenje u tri razreda i to po stupnju zrelosti i savršenosti. Svaki zbor takmičiće u jednoj obaveznoj pesmi u sletskoj himni i u jednoj slobodnoj pesmi. Kao obavezne za muške zborove određene su pesme: za višu skupinu »Kyjov« od Vojtešlava Novaka, za srednju »Naš cilj« od K. Pospisila i za nižu »Čuvat domovine« od Fiale. Za ženske zborove određena je pesma »Moja zvezda« od B. Smetane i za mešovite zborove »Češka

pesma« od J. B. Foerstera. Pri proglašivanju uzimaće se u obzir čistoću intonacije kao također i način interpretacije sa strane dirigentata.

Konačno prosvetni odbori prosećaju također veliku pažnju i pitanju higijene prigodom sleta, te su u tu svrhu bile izdane sledeće teme: »Alkohol, nikotin i opasnost okuženja«, »Higijena organa za dihanje«, »Prenosne bolesti organa za dihanje«, »Umor, počinak i spavanje« te »Prehrana na sletu«.

*

16.0. m., a svršetkom marta pustiće se u saobraćaj također i propagandne sletske dopisnice.

Sletske cigarete

Dne 1 aprila pustiće češkoslovački monopol u promet nove sletske cigarete i cigare. Cigaretu biće dve vrste: jefinije »Sport« cigarete i bolje »Egiptiske«.

Posebna sletska izdanja »Prager Presse«

»Prager Presse« posvećuje Sokolsku naročito veliku pažnju te svojim člancima, osobito za slet, provodi propagandu pogotovo u inostranstvu. Za slet izdaje specijalan broj u tri jezika: na nemačkom, francuskom i engleskom, u kojem će doneti o Sokolstvu sve važnije podatke.

Izložba jugoslovenske umetnosti u Pragu

Prag je zbilja duhovni centar Slovenije. Doneli smo već izveštaje o izložbi naših pisaca dr. Laha, Govekara i Lovrića, te vesti o izložbi braće Dobronića. Sada pak sprema se nova velika izložba jugoslovenske umetnosti, koja će biti uvrštena među sokolske sletske priredbe.

to će posle sleta da zaredaju Češkom bezbrojne ekskurzije. Jedni će se diviti prirodnim lepotama Češke, drugi pregledayati i proučavati visoko razvijenu česku industriju, treći će se opet uputiti da razgledaju uzorne poljoprivredne institucije i t. d. Češki je narod po svojoj kulturi velik, te ga treba stoga upoznati.

Nema sumnje, da će na ovogodišnjem svesokolskom sletu u Prag pohrbiti i veliki broj učitelja iz naše otadžbine. Evo i nama, učiteljima, prilike da prirodno sletu u granicama mogućnosti upoznamo bratski češki narod na polju prosvete, na polju školstva. Neosporno je, da je češki narod u školstvu daleko poodmakao od nas. Češko školstvo stoji danas na zavidnoj visini i može da se stavi uz bok školstva najnaprednijih naroda. Sve ono, što je moderna pedagogija i psihologija utvrdila kao dobro i efikasno u uzgoju

dece, primenjeno je to u češkim školama.

Nebi li bilo od koristi za nas učitelje, kad bi se prilikom sleta organizovala grupa učitelja, koja će po svršenom sletu da obide važnije češke pedagoške institute, da svoje pedagoško znanje i iskustvo obogati, da na toj uzorno obradenoj i zasijanoj pedagoškoj njivi ubere po koje zlatno zrnce, da ga prenese u domovinu i primeni u našem školstvu? Uveren sam, da će nas, braća naša i kolege, češki učitelji u svakom pogledu rado potpomoći u našoj zamisli, i da ćemo se vratiti u domovinu dvostruku obogaćeni.

Ovoliko sam htio da iznesem sokskskoj braći učiteljima da bi se o tome povela reč i poduzelo ono najpotrebnije pre samog sleta.

D. Deprato, učitelj grad. škole — Durdenovac.

s njegovim likom. Izdaće se marke sledeće vrednosti: od 0.5 Kč u zelenoj boji, od 1 Kč u crvenoj, od 2 Kč u plavoj i od 3 Kč u smeđoj. Ove sponzorske marke puštaju se u saobraćaj već

Tražimo leka

Kaže se: »Svako zlo ima i svoje dobro«. Prema ovoj logici moglo bi da se kaže i: »Svako dobro ima i svoje zlo«.

Cesto puta, čitajući naše listove nailazimo na članke u kojima se pojavlji paralela između Jugoslovenskog Sokolskog Saveza i Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, naravno u pogledu brojnjeg i materijalnog stanja sokolskih jedinica, u podizanju sokolskih domova i porastu broja članstva, a niko u pogledu ideja i pravca kojim Sokolstvo gredi. U tom pogledu niti ima niti može biti kakvih izmena.

Ovdje može biti reči samo o potstreknu, na još jači i intenzivniji rad u istom pravcu, koji je Sokolstvo dobio priznanjem od strane najvećih i najmerodavnijih faktora za njegov konstruktivni rad u duhu našeg narodnog i državnog jedinstva.

Broj sokolskih jedinica i članstva kod nas zaista je povećan i naše Sokolstvo je u tom pravcu dosta napredovalo od donošenja zakona o osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije do danas.

Ali da vidimo da li je ovo »dobro imalo i svoje zlo«.

Tačno je da se za ljubav velikih vrlina može preći preko male mane, ali ovde, i ovoj mani može da se nadje leka.

Pohvalni i patriotski gestovi pojedine gg. ministara i njihove dobranamerne preporeuke činovništva podređenih im resora, da se upisuju za članove mesnih sokolskih društava, naišle su na priličan odziv.

Nije potrebno navoditi konkretnе primere gde su pojedinim sokolskim društvima dostavljani celi spiskovi činovnika pojedinih nadleštava za upis. Bez sumnje, da među ovom novom braćom ima i takvih, koji teško da bi ikad bili članovi Sokola da ih na to nisu potstrekle ove preporeuke, ali onima, na koje ni to nije moglo uticati da se upišu, mi ne samo što ne zamjeramo nego kažemo, da je za Sokolstvo samo korist, ako u njegovim redovima nisu oni, koji i po svojoj sopstvenoj inicijativi i ljubavi prema Sokolstvu nebi u tim redovima bili.

Interesantno bi bilo malo bolje zaviriti u društvene kartoteke. Rubrike: »odjavio se dne« i »primedba« trebalo bi da su šire od svih ostalih rubrika. Istina, mesto »odjavio se« trebalo bi da stoji: »odjavljen« jer se prema § 8.

Branko Ilić — Plevlje.

Sednica uprave Saveza ŠKJ

održana 6 i 7 marta 1932 u Beogradu.

Prisutni braća: Engelbert Gangl, Lacko Krži, Ivan Bajželj, dr. Vladimir Belajčić, Dura Brzaković, Ante Brozović, dr. Mirko Buić, Mihajlo Mihajlović, dr. Mihajlo Gradojević, Stevan Knežević, Momir Korunović, Čedo Milić, Hinko Nagler, dr. Ignjat Pavlas, Ivo Polić, Vojislav Todorović, dr. Riko Fux, dr. Ibrahim Hadžimirović, dr. Vojislav Besarović, Momčilo Branovački, Dragutin Živanović, Branislav Živković, Ivan Kovač, Franjo Holjušević, Vlado Veselić, sestra Elza Skalarjeva, Dana Ilićeva, Stefica Brozovićeva. — Ispricani: Dura Paunković, Dragutin Sulce, Miroslav Ambrožić, Joža Trdinova, dr. Hugo Werk, dr. Milorad Dragić, dr. Ivo Ražem, Radiša Nišavić, Milan Stefanović i dr. Viktor Benković. — Kao referent za statistično odjeljenje prisustvuje sednici brat Verij Švajgar.

U 9 sati pre podne i zamenik starešine brat Gangl otvara sednicu i pozdravlja sve prisutne srdačno, moljeći da posvete najveću brigu i pažnju raspravama, koje će se rešiti i razviti tokom same sednice. Toplim rečima seće se uspomene preminulog podstaresine brata dra. Mergenthalera kao i starešine Saveza Slovenskog Sokolstva dra. Josipa Scheinera, koje reči prisutni popraćaju ustajuće sa poklikom: Slava!

Po tome prelazi se na dnevni red. Prvi uzimaju reč načelnik Saveza brat Ivan Bajželj, koji je uglavnom rekao: Unutarnji rad u župama vrši se dosta intenzivno osim u dve tri župe, koje donekle zaostaju za drugima. Krivicu na tome ne nosi samo tehničko vodstvo, već često puta i mesne prilike, koje sprečavaju pravilan napredak. Župski sletovi, koje su prošle godine priredile naše župe, pokazali su lep napredak, a i okružni, koji su se odzivali onde gde nije bilo župskih, pružili su zadovoljavajuću sliku o radu u odnosnim župama. Župski sletovi održalo je 13 župa, a 4 župe imale su više okružnih sletova. 7 župa održalo je samo župski utakmice, a u većini spojene s javnim nastupima. Jedna župa sudjelovala je samo na sletu u Splitu, dok sama nije imala nikakve prirede. Već ovi kratki podatci pokazuju, da su župe više manje radile i pokušale svoje uspehe javno pokazati. Minimalni program, koji je smolučili s pripravnim ispitom. Pripreme za slet u Prag vrše se punim radom i načelnštvo izdaje tačne upute za putovanje i boravak u Pragu. O tome će se još raspravljati na zboru župskih načelnika. Propisi biće vrlo strogi, jer hoćemo da medju članstvom vlasti održavaju se načelnici za predsjednik. Potanko očrtava što je sada u tom pogledu uradeno i kako se misli organizovati naše učestovanje na sletu u Pragu.

Za vaspitanje prednjaka održala se prošle godine savezna prednjaka škola, koja je dala nekoliko dobrih prednjaka i prednjačica. U inostranstvu nalaze se na studijama jedan član i jedna članica, koje ćemo kasnije upotribiti za nastavnike u saveznim prednjackim školama. Prošlogodišnju prednjaku školu ČOS posećivalo je 10 članova i 9 članica. Ovogodišnja naša savezna prednjaka škola broji 47 članova i 45 članica. Materijal ovo godišnje škole je znatno bolji, a to smo polučili s pripravnim ispitom. Pripreme za slet u Prag vrše se punim radom i načelnštvo izdaje tačne upute za putovanje i boravak u Pragu. O tome će se još raspravljati na zboru župskih načelnika. Propisi biće vrlo strogi, jer hoćemo da medju članstvom vlasti održavaju se načelnici za predsjednik. Potanko očrtava što je sada u tom pogledu uradeno i kako se misli organizovati naše učestovanje na sletu u Pragu.

Brat dr. Besarović osvrće se ponovo na vojnu prednjaku školu i veli da se iz izveštaja brata Brozovića jasno vidi, da nije ništa učinjeno u zlou nakani, već u dobroj veri. No i on sa svoje strane upozoruje na to, da se u buduću ne čini ništa bez nadležnih župskih faktora.

Brat dr. Besarović izjavljuje, da će poduzeti sve, da kontakt sa društva u unutrašnjosti bude šta veći.

Brat Brozović odgovara br. Mihajloviću gledajući protestu načelnštva Saveza iznosi, da vlasti ništa ne rade bez inicijative Saveza.

Brat tajnik Brozović detaljno opisuje kako je došlo da se održe ovakvi tečajevi u vojski.

Brat načelnik nakon svega reasimira na izvajdaju pojedinih govornika, pa se zaključuje, da se gleda spora u župi Niš preputi odluka glavnoj župskoj skupštini, a da na ovu skupštinu podele delegat Saveza sa jednim članom tehničkog odbora Saveza.

Pošto je vreme poodmaklo, to pretsedavajući protivnik br. Gangl prekida sednicu i određuje njezin nastavak za posle podne u tri i po časa.

Popodne brat načelnik izjavljuje, da će poduzeti sve, da kontakt sa društva u unutrašnjosti bude šta veći.

Brat dr. Besarović odgovara br. Mihajloviću gledajući protestu načelnštva Saveza iznosi, da vlasti ništa ne rade bez inicijative Saveza.

Brat dr. Besarović osvrće se na poslovni odbor za organizaciju župskih četa, pa neka se ovome odboru poveri sastav i izrada ovoga plana.

Pošto se konstatovalo da je isprednja debata, to se prelazi na glasanje predloga brata dr. Besarovića, pa se odlučno izjavljuje protiv toga da bi čitave mase putovale o saveznom trošku na slet u Prag; to se može dozvoliti za pojedino reprezentativno odjeljenje, ali nikako za čitave mase. Potanko očrtava što je sada u tom pogledu uradeno i kako se misli organizovati naše učestovanje na sletu u Pragu.

Brat dr. Besarović osvrće se ponovo na vojnu prednjaku školu i veli da je stavljena u vrlo tešku situaciju, jer da za vrlo kratko vreme mora sastaviti program rada i imenovati nastavnike.

Brat dr. Besarović upozoruje da postoji odbor za organizaciju župskih četa, pa neka se ovome odboru poveri sastav i izrada ovoga plana.

Pošto se konstatovalo da je isprednja debata, to se prelazi na glasanje predloga brata dr. Besarovića, pa se odlučno izjavljuje protiv toga da se sazove na prošloj skupštini birani odbor za sokolske čete i da se njemu poveri u zajednici sa bratom načelnikom izradba plana organizacije i nastave vojne prednjake škole.

Brat dr. Besarović predlaže da se u tu svrhu odbor proširi i u nj biraju braća Pavlović i Stevo Žakula, koji su najbolje upućeni u celu stvar i koji već imaju izradenac načrt.

Glasanjem se prima predlog brata dr. Besarovića nadopunjeno s predlogom brata dr. Brozovića, a jednako prima se dno znanja i izveštaj načelnika i načelnice.

Zatim se prelazi na izveštaj protivnog odbora.

Reč užima predsednik prosvetnog odbora br. Belajčić i veli, da će glavni izveštaj iznjeti na glavnoj župskoj skupštini.

Za danas će samo ukratko spomenuti glavne konture. Govori o organizaciji prosvetnog odbora, kako kod Saveza, tako i u župama. Od župa radi po propisima prosvetnog odbora.

Saveza 23 župe, dok dve župe nisu formirale svoje prednjačke škole.

Načelnici se zavodili da se formiraju prosvetni odbori, kod društava i četa sprovede u potpunoj meri. Velik deo župa živo je radio da stvari što više sastavlja prosvetni odbor.

Brat dr. Belajčić i veli, da će se rad razvijati u smislu postojećih pravila i odredaba. Kod župskih četa prosvetari su tek docnije uvedeni, pa se mora živo nastojati da se formiraju prosvetni odbori, kod društava i četa sprovede u potpunoj meri.

Velik deo župa živo je radio da stvari što više sastavlja prosvetni odbor.

Brat dr. Belajčić i veli, da će se rad razvijati u smislu postojećih pravila i odredaba. Kod župskih četa prosvetari su tek docnije uvedeni, pa se mora živo nastojati da se formiraju prosvetni odbori, kod društava i četa sprovede u potpunoj meri.

Brat dr. Belajčić i veli, da će se rad razvijati u smislu postojećih pravila i odredaba. Kod župskih četa prosvetari su tek docnije uvedeni, pa se mora živo nastojati da se formiraju prosvetni odbori, kod društava i četa sprovede u potpunoj meri.

Brat dr. Belajčić i veli, da će se rad razvijati u smislu postojećih pravila i odredaba. Kod župskih četa prosvetari su tek docnije uvedeni, pa se mora živo nastojati da se formiraju prosvetni odbori, kod društava i četa sprovede u potpunoj meri.

Brat dr. Belajčić i veli, da će se rad razvijati u smislu postojećih pravila i odredaba. Kod župskih četa prosvetari su tek docnije uvedeni, pa se mora živo nastojati da se formiraju prosvetni odbori, kod društava i četa sprovede u potpunoj meri.

Brat dr. Belajčić i veli, da će se rad razvijati u smislu postojećih pravila i odredaba. Kod župskih četa prosvetari su tek docnije uvedeni, pa se mora živo nastojati da se formiraju prosvetni odbori, kod društava i četa sprovede u potpunoj mer

kim tempom, a na koji način bi se kroz četiri godine moglo dobiti 2000 dobrih prosvetnih radnika. Prosvetni odbor radi na tome, da sokolska prosveta prodre što dublje u najšire slojeve članstva, pa se u tu svrhu izraduje sokolski bukvark, koji će već do jeseni biti na raspolažanju sokolskim jedinicama. Sada po župama predočuje prosvetni rad i iznos odnosne statističke podatke. Prelazi na referisanje o Tyrševu proslavu i na rad prosvetnog odbora Saveza u vezi sa duhovnom pripravom za slet u Pragu, pa iznosi što je u tom pogledu učinjeno gledom na učenje češkog jezika. Izdana je knjiga o češkom jeziku, a sada se spremaju knjige o Čehoslovačkoj i o njezinim prilikama. Nadalje je prosvetni odbor organizovan radio-predavanja i preko njih izneseće se sve što je potrebno za pripreme za slet u Pragu.

Prelazi na sokolsku štampu i konstatuje, da se broj pretpitljivika sokolskih listova dodeše povećao, ali da to nije u nikakvom razmeru s porastom članstva. Organizovala se i propagandna nedelja sokolskoga štampe, ali rezultati nisu bili ni izdaleka ono, kakovi su trebali da budu. No kako su potrebe tražile da se rad oko sokolske štampe što više proširi, to je osnovan i novinarski otsek. Prikazuje stanje lista »Sokolske Prosvete«, čija je zadaća da upućuje sokolske radnike u prosvetni rad i da opet ovaj rad bude jedinstven za celi Savez. U nastavku govora ćeta potanko sve što je učinjeno oko razvitka prosvetnoga rada, a detalje iznetće na glavnoj skupštini Saveza.

Brat Čeda Milić reflektira na neka izvadana brata dra Belajčića i izjavljuje se, da se za selo imaju većeg značenja filmska prikazivanje nego sokolska predavanja, jer selo više voli kino. Govori o štednji i zagovara da se u tom pogledu povede najšira akcija.

Brat dr. Riko Fux pozdravlja prosvetni rad, jer se vidi da je on sistemske sprovanje. Što se tiče praško-ga sleta zagovara, da prosvetni odbor za pojedine župe organizira vodiće po Pragu. Prelazi na izveštaj o radu Jugoslovenske Sokolske Matice i izjavljuje, da će ona uvek rado podupirati rad prosvetnog odbora Saveza.

Brat dr. Besarović govori o trevenosti u sokolskim redovima i izjavljuje se najodlučnije zato, da se na sokolskim priredbama zabrani uživanje alkohola. Brat dr. Belajčić osvrće se na pojedine iznesene želje i veli da brat Čeda Milić što se odnosi na radio-predavanja gleda sa svoje uske lokalne perspektive, dok prosvetni odbor ima opštu perspektivu. Prosvetni odbor uvek će rado uvažiti sve dobre predloge i želje, pa tako i sve što je izneseno sada na samoj sednici. Po tome prima se izveštaj prosvetnog odbora do znanja.

Prelazi se na izveštaj organizaciono-pravnog otseka.

Pretsednik otseka brat dr. Pavlas referiše, da je otsek tekom prošle godine prema narednjima pravilnika vodio brigu o tome, da se rad u Sokolstvu razvije po zakonu o osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije, statutu o organizaciji i poslovanju Sokola kraljevine Jugoslavije i po pravilnicima i poslovnicima ustanovljenim po upravi Saveza.

U organizatornom radu otsek je proučavao sve pravilnike i poslovne te je nastojao da budu u skladu sa čitavom sokolskom organizacijom. Nadalje je otsek dao mišljenje o svima slučajevima organizaciono-pravne prirode, u kojima su se pojedine župe obraćale pitanjima na saveznu upravu. Sve disciplinske predmete koji su mu bili upućeni na rad, otsek je proučio i donašao shodna rešenja. Zatim podnosi plenumu na odobrenje pravilnik o primanju pripadnika Pokrajinskog saveza ruskog Sokolstva u kraljevinu Jugoslaviju u ozledni fond Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, kao i pravilnike: saveznog statističkog otseka, statističkog otseka župe i pravilnik o statističkom radu po društvenim. Konačno iznosi, da se je ukazala potreba da se izrade i pravilnici za poslovanje izvršnih odbora po župama i društvenima.

Iza toga brat dr. Pavlas razlaže u vezi s novo nastalim političkim prilikama u državi, da bi bila potreba da se danas u organizaciona forma Saveza prikloni tim novo nastalim prilikama. No kako se nebi u donošenju zaključaka gledao na to prenaglilo, to predlaže da se u vezi sa glavnom skupštinom Saveza održi jedna pouzdana kon-

ferenca plenuma uprave Saveza i svih starešina župa, koja bi imala ispitati sve pravilnike i doneti zaključke glede sprovadanja reforma i pravilnika, koje bi nastale u vezi s eventualno novom organizacionom formom Sokolstva.

Brat Čeda Milić predlaže, da se svi pravilnici o kojima je govorio brat dr. Pavlas, razmnože i pošalju svima župama na mišljenje.

Brat dr. Buić živo zagovara da uprava Saveza poradi na tome, da se Sokolstvu povrati princip biranja.

Brat Nagler predlaže, da se § 19 društvenih pravila preinči tako, da godišnje skupštine biraju uz tajnik i blagajnika, a ne kao do sada da se blagajnik bira tek konstitucijom. Nadalje da se u župskim pravilima § 14 tačka 7 promeni, da izbori uprave župe budu svake treće godine. Čudi se, da još uvek nije izrađen pravilnik za zdravstveni otsek. Naročito se žali na razne neprilike koje se javljaju u Sokolstvu i iznosi pojedine slučajevе, gde su se vanjski faktori umešavali u čiste sokolske društvene poslove, osobito pokazuju na priličnu nesusretljivost u pogledu učiteljstva, koji se često bez potrebe premeštava, a u mnogo slučajeva ne udovoljava se željama i potrebljama Sokolstva. Najjednije pak je to, da se pojedine političke ličnosti još i danas razračunavaju na pojedincima i ishoduju nijihova premeštenja. Predlaže, da se sve te pojave po župama sačuveri na kompetentno mesto. Posebice upozoruje na nekoje udrženje, koje danas okuplja pod svoje okrilje sve što je nezadovoljno u državi, a dešom tako vrši i propagandu protiv Sokolstva.

Brat dr. Riko Fux misljenja je da, ako imamo zakon onda neka ga se i sprovoda. To treba kazati svima međunarodnim faktorima.

Brat dr. Belajčić u opširnom govoru prikazujući prilike u Sokolstvu i rasčinjujući principijelno stanovište Sokolstva prema politici, zagovara prihvatanje predloga brata dra. Pavlasa za održanje pouzdane konferencije.

Pošto je time bila dovršena debata, to se pristupilo glasanju. Prvo prima se predlog brata dra. Pavlasa za održanje pouzdane konferencije; drugo ovlašćuje se organizaciono-pravni otsek Saveza da izradi sve pravilnike, da postupi u smislu predloga brata Milića i da sve pravilnike kako za statističku odeljenja tako i izvršne odbore podnese izvršnom odboru na odobrenje. Treće uvažaju se predlozi brata Naglera time, da se upute organizaciono-pravnom otseku, da on izradi po njima predloge za glavnu skupštinu Saveza. Prihvacen je pravilnik o primanju pripadnika Pokrajinskog saveza ruskog Sokolstva u kraljevinu Jugoslaviju u ozledni fond Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. O tome ima da se izvesti sam Pokrajinski savez, dok se pravilnik ima objaviti u »Sokolskom Glasniku«.

Time je dovršen izveštaj organizaciono-pravnog otseka, pa se isti odobrava i prima do znanja. Nakon toga prelazi se na izveštaj gospodarskog otseka.

Ekonom Saveza brat Branko Živković podnosi opširan izveštaj, u kojem veli, da je ova poslovna godina protekla u sredinjanju gospodarskih prilika pa je u glavnom uredeno gospodarstvo Saveza. Nakon otpisa novih dubioza utvrđena je visina saveznih tražiba iz ranijih godina. Prema broju sokolskih pripadnika koji plaćaju porez, a koji se broj mogao utvrditi tek pod konac godine, ustanovljen je redovan prihod. Rasčinje su i obvezne Saveza prema raznim verovnicima tako, da se mogla dobiti tačna slika o stanju saveznog gospodarstva. U godini 1931 ušao je Savez sa aktivom od Din 3.779.189,74 i pasivom od Din 3.821.736,74, dakle sa gubitkom od 42.547 dinara. Izgledi za godinu 1931 nisu bili ružičasti. Sve je ovisilo o tome, koliki će državni pomoć dobiti Savez. Izraden je budžet koji je podnesen Ministarstvu prosvete s molbom, da se potrebna razlika u budžetu pokrije iz državnog budžeta. Do rešenja budžeta reducirani su radovi svih saveznih odboka, a potrebeni troškovi pokrivali su se iz predujnova, koje je uprava činila od sletskog odbora. Tada je dobivena jedna izvesna pomoć, pa su se za nekoliko meseci mogli pokriti tekući troškovi. I opte je na to Savez našao se u neizvjesnosti, koju je prekinula vest, da je u budžetu osigurana državna pomoć od 8.000.000 Din. Odmah je bio sastavljen pravilnik o manipulaciji o kreditima i načinu likvidacije.

Nakon što su saslušani iscrpivi izveštaji braće Živanovića, dr. Buića i Polića, zaključuje se da pretsednik otseka sazove konferenciju manjinskih radnika, da se uvažaju svi izneseni predlozi, a onda da se fond za nabavu sprava prvenstveno utroši u pogranicima društva, a za ovu godinu predviden budžet manjinskog otseka da se u celosti realizira.

Kako je time bio prihvaćen izveštaj narodno-obrambenoga otseka, prešlo se na daljnju tačku dnevnog reda: izveštaj statističkog otseka Saveza.

Referent saveznog statističkog otseka brat Verij Švajgar u detaljinim crtama prikazuje stanje Saveza kako po broju jedinica tako i po broju članstva. Odeleno od opštег članstva iznosi statističke podatke glede broja vežbača i vežbačica te naraštaja i dece. Naročito detaljne podatke pruža o prednjaštvu Saveza. Izveštavajući o radu samoga otseka navodi, da su zaostaci na statističkom radu iz godine 1929 i 1930 bili veoma veliki, a naročito je porastao zaostatak u godini 1931, koju možemo i moramo da smatramo kao rekordnu godinu osnivanja sokolskih društava i četa. To sve dovelo je do potrebe reorganizacije čitavog statističkog otseka. U vidu svega toga bio je sazvan zbor župskih statističara, pa se prema zaključenom na tom zboru dosada realizirali novi zaključci. Tako su raspoređati veliki statistički izveštaji na sve župe u svrhu sastava velike savezne statistike za 1931 godinu. Do danas Savez primio je odgovore od pričasnog broja jedinica, ali ih ima još uvek koje nisu odgovorile na ova pitanja. Na osnovu primljenih ovih izveštaja izradio je izveštaj za saveznu glavnu skupštinu, a nakon toga kom-

cije i izdataka. Iako je pravilnik bio potpisani, nije usledila isplata. Usled toga moralu su mnogi lepi planovi pasti u vodu. Uprava Saveza nije mogla po-deliti župama niti novo osnovanim jedinicama nikakve pomoći, iako je u te svrhe bila budžetom osigurana izvesna suma. Plaćanje poreza i ostalih daždina kako iz ranijih godina tako i za godinu 1931 nije zadovoljilo.

Iako su u toku godine 1930 otpisana mnoga dubioza ipak su se u godini 1931 javile mnoge župe sa zahtevom, da se nekim jedinicama otpisu zaduženja. Svi su zahtevi tačno preispitani i gde su bili razlozi opravdani, otpis je izvršen. Najboljnje pitanje Saveza pitanje domova ostalo je nerešeno i ne može se približno reći kada i kako će se moći rešiti. Savez je podneo na nadležno mesto elaborat o zaduženju domova. Poradio je, da se dode do zajma. No današnje privredne prilike, koje opstevljavaju u svetu, skrivile su da taj zajam ne može biti efektuiran. Celokupno imovno stanje nije mogao gospodarski otsek ustanoviti, jer od 12 župa nije mogao dobiti tražene podatke, iako su isti nekoliko puta urgirani pismeno i telegrafski. Sa banovinskom pomoći župama bilo je slično, iako i sa državnom pomoći Savezu. Savez je skupio sve ove podatke, ali mora konstatovati da se banovine nisu držale ni ovaj put pravilniku o podeli banovinske pomoći župama.

U nastavku svoga govora brat ekonom Saveza tačno po tabelama iznosi kako je ta pomoć podeljena i kako je predložena za narednu godinu. Jednako iznosi imovno stanje Saveza i novčano poslovanje, dok će sam bilans podneti se glavnoj skupštini Saveza na odobrenje.

Kako se o izveštaju gospodarskog otseka Saveza nije povela debata, to se sam izveštaj primio do znanja i prešlo na daljnju tačku dnevnog reda: izveštaj revizionog odbora Saveza.

U ime revizionog odbora podnosi izveštaj član tog odbora brat Vlado Veselić. Kao kratak uvod u sam izveštaj iznosi rad revizionog odbora u tri sednice u godini 1931. A u vezi sednica od 27 februara 1932 godine, na kojoj su pregledani završni računi za slet u godini 1930 i poslovanja Saveza u godini 1931.

Brat Veselić čita zapisnik sednice revizionog odbora od 27 februara 1932 godine. Da se zapisnik obrazloži, čita izveštaj braće revizora Veselića i Ješića u pogledu sletskih računa, a koji je izveštaj upućen izvršnom odboru.

Posle debate glasa je da se predlog revizionog odbora, pa za njega glasaju svi prisutni osim brata Vojislava Todorovića.

Nakon glasanja brat Veselić iznosi, da se prema prihvatu imadu sletski računi uvrstiti u račune Saveza. Izveštaje, da su računi i knjige samoga Saveza pronađeni u redu i suglasju, a skupna bilansa još nije iznesena.

Zaključni sletski računi uvršteni u bilans Saveza, predložiće se saveznoj glavnoj skupštini.

Nakon toga brat Veselić čita izveštaj revizionog odbora za glavnu skupštinu Saveza, koji se izveštaj prima.

Iza toga pretsedavajući br. Gangl zaključuje sednicu i određuje njeni nastavak za naredni dan 7 marta o.g. u 9 časova pre podne.

U ponedeonik 7 marta nastavlja se sednica. Uzima tada reč brat dr. Riko Fux pa kao pretsednik narodno-obrambenog otseka Saveza podnosi izveštaj braću održanom na radu tog odbora. U svom govoru potaknu iznosi, da se u tom radu bude razumna podešća posla. Kako tim radom rukovodi uprava Saveza, to se danas ukazuje apsolutna potreba, da u upravi Saveza sede oprobani sokolski radnici i to ona lica, koja pružaju punu garanciju da će ispunjati sve one dužnosti, koje su u vezi sa radom savezne uprave. Kako bi se u budućem taj rad postavio na ziravu bazu, to predlaže, da se zaključi, da se u saslušajući popuna savezne uprave, i to na taj način, da se u prvom redu popune sva upražnjena mesta, koja su brojčano predviđena, da je se popune i ona mesta braće iz savezne uprave, koja iz bilo kakvih prilika nisu mogla da se posvete sokolskom radu u saveznoj upravi.

U tu svrhu neka plenum savezne uprave bira kandidacioni odbor, kome se stavlja u dužnost, da glavnoj skupštini Saveza doneset predlog za popunjavanje savezne uprave. Po kandidacionom odboru predložena lica, a po skupštini prihvaćena, imadu se u smislu zakona i statuta Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije predložiti merodavnim faktorima na imenovanje.

Ovaj se predlog brata dra Fuxa prima u celosti, pa se u kandidacioni odbor biraju braća: potstarešina Laco Križ, načelnik brat Ivan Bajželj, tajnik brat Ante Brozović, gospodar Saveza brat Branko Živković i pretsednik organizacionog otseka brat dr. Pavlas. Nadalje u kandidacioni odbor svako beogradsko Sokolsko društvo i svaka Sokolska župa ima odaslati po jednog svoga delegata. Sednica kandidacionog odbora ima se održati uči-

glavne skupštine Saveza.

Brat dr. Riko Fux ponovo uzimajući reč veli, da se u zadnje vreme opaža, da se uvela praksa, da nekoje firme stavljuju u promet svoje proizvodnje sa nazivom »Sokoc«. Ovakav postupak niko nije na čest Sokolstva, pa je dužnost Saveza da energično protestira protiv ovakove prakse. Neka se izda proglašenja na javnosti, u kome Savez Sokola kraljevine Jugoslavije odlučno protestira protiv toga, a pismeno da se pozovu sve tvrtke koje su stivate u promet robu pod sokolskom firmom, da istu napuste. Jednako neka se zamoli i organe vlasti, da prodaju ovakove artikle zabrane. Najočuvnije pak je da se zabrani upotreba slike savezne starčine u reklamne svrhe.

Ovaj se predlog prima.

Pretsedavajući brat Gangl upozoruje, da se temeljem organizacije ima odrediti rad i to tom glavne skupštine Saveza, pa predlaže da se glavna skupština Saveza održi 10 aprila o.g. u Beogradu. Kako glavnoj skupštini Saveza imadu predhoditi sastanci načelnika i prevođenje, kao i pouzdana konferencija, to predlaže da se taj rad obavi na sledeći način: U petak 8 aprila ima se da održi zbor župskih načelnika i zbor prosvetara te sastanak plenuma sa staršinama župa po predlogu brata dra Pavlasa. — U subotu 9 aprila pouzdani sastanak i sastanak kandidacionog odbora. — U nedelju 10 aprila glavna skupština Saveza.

Kako je time dnevni red sednice iscrpljen, to se sednica zaključuje.

pletenu statistiku Saveza za godinu 1930 i 1931. U saveznom katastru reorganizacija je u toku i sprovadaju se svi zaostaci na korekturama. Nakon toga prođe se rad na katastralizaciji celokupnog članstva po četama i onim društvima koja do danas još nisu zavedena u savezni katastar. U tom pogledu zbog velikih zaostataka trajeće rad dulje vreme.

Izveštaj brata statističara prima se do znanja i odobrava, a organizaciono-pravni otsek upućuje se da do glavne skupštine u sporazumu sa bratom reprezentantom izradi potrebne pravilnike za statističko poslovanje kako u Savezu tako u župama i društvima.

</div

Uz pravilno ispunjena pitanja ima se priložiti i izjava lekara Pokrajinskog saveza ruskog Sokolstva sa izjavom lekara, koji leči ozledenoga.

§ 7

Potpore iz ozlednog fonda isplaćuje ozledni fond Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije neposredno Pokrajinskom savezu ruskog Sokolstva, a Pokrajinski savez ruskog Sokolstva isplatiće ovu potporu svome pripadniku.

§ 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu po objavljenju u "Sokolskom Glasniku".

tajnik: I. zam. starešine:
A. Brozović E. Gangl

Iz načelništva i težničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO

od 10 marta 1932.

Načelnik br. Bajželj otvorio je sednicu, umolivši br. Podgornika, koji je vodio saveznu smučarsku vrstu na smučarska takmičenja Saveza Slovenskog Sokolstva u Srbški Ples, da poda izveštaj.

Br. Podgornik nato iscrpno i tačno izveštava o toku takmičenja. Izveštaj o tome objaviće se u narednom broju "Sokola". Posebice je istakao br. Podgornik uzorno disciplinu i sokolsko ponašanje braće takmičara i takmičarki. S naročitom hvalom spominje susretljivost i ljubaznost br. Moulfika, vrhovnog vodstva takmičenja i br. Tesača, župskog načelnika Podkarpske župe, koji su članovima naše vrste za celo vreme boravka u Srbškom Plesu bili naročito naklonjeni i uslužni. Predlaže, da se ČOS i pomenutoj braći izrazi zahvalnost, što se jednoglasno privatilo.

Br. načelnik se je zatim zahvalio br. Podgorniku za uzorno vodstvo, a braći takmičarima i obojici sudaca za razmerno upravo dobre postignute uspehe i uzorno ponašanje.

Br. Podgorniku se nalaze, da za narednu sednicu predloži načrt za po-

seban smučarski odznak, koji bi Sokoli-smučari nosili na rukavu smučarskog odela.

Br. načelnik izvestio je nadalje o toku sednice saveznog načelništva i o sednici plenuma uprave Saveza. Među ostalim spomenuo je, da se je načelništvo izjavilo, da se članovima sokolskih društava ne dozvoli učeće na sletu u narodnim nošnjama.

Nakon toga odreden je dnevni red za sednicu zbora župskih načelnika i načelnica, koja će se održati dne 8 aprila u Beogradu u prostorijama Saveza. Dnevni red biće sledeći:

1) Izveštaj saveznog načelnika i savezne načelnice;

2) raspored rada za 1932 godinu:
a) lakoatletski tečaj Saveza SKJ;
b) plivačka takmičenja Saveza SKJ;
c) savezni tečaj za vode dece i naraštaja; d) tečaj za župске načelnike i članove župskih TO; e) takmičenja u odbojci za prvenstvo Saveza SKJ; f) smučarska takmičenja Saveza SKJ; g) medusletska takmičenja 1933 god.;

3) IX svesokolski slet u Pragu 1932:

a) pravilnik za putovanje i boravljenje u Pragu; b) izbirno takmičenje za takmičenja Saveza Slovenskog Sokolstva u Pragu 1932; c) takmičenja ČOS na IX svesokolskom sletu u Pragu;

4) predlozi saveznog TO;

5) predlozi župskih načelništava;

6) slučajnosti.

Predloge župskih načelništava treba poslati saveznom načelništvu u Ljubljani do 25. o. m.

Zatim su se odredili delegati saveznog TO za sednicu zbora župskih načelnika i načelnica.

Načelništvo ČOS odgovorilo je, da će za takmičenja našega naraštaja na svesokolskom sletu u Pragu odrediti, u kojoj će propisanoj vežbi s palicama takmičiti naraštaj.

Za predsednika župskog ispitne komisije u Bjelovaru odreduje se br. Jeliš, član saveznog TO, za Kragujevac pak s. Iliečev, zamjenica savezne načelnice iz Beograda.

Inž. Janši izriče se priznanje za uspešno poučavanje članica savezne prednjačke škole u smučanju.

Kako je s time bio dnevni red iscrpljen, br. načelnik zaključio je sednicu.

dana pun gledalaca i da li će medu samom publikom biti toliko interesa za tu ogromnu priredbu, da bi se mogli da pokriju tako silni troškovi olimpijade.

OLIMPIJADA

Tek se završuju zimsko-sportska takmičenja olimpijade, dok će se ostali deo igara i takmičenja održati u julu u Los Angelesu, a već se čuju želje gledaći narednih olimpijada. Kako je poznato, naredna olimpijada održće se zastavno u Nemačkoj i to u Berlinu, ne nastupe li naravno kakove zapreke. Za godinu 1940 pak žele Japanci da se olimpijada priredi u Japanu, a Španci u Španiji. Za sada ovo međutim još nije aktuelno, nego će biti potrebno, da se što pre pristupi reformi takmičenja i igara.

SLET FRANCUSKIH GIMNASTA u RENNES-U.

Ove godine održće Unija francuskih gimnasta svoj slet u Rennes-u, gde se je održala poslednja veća priredba gimnasta godine 1914. Sa sletom priredeće se ujedno i takmičenja za prvenstvo Francuske u telovežbi. Slet će se održavati od 15—16. maja na velikom gradskom stadionu, a takmičenja održaće se 14. maja.

JEDINSTVENI TELOVEŽBAČKI SISTEM BUGARSKIH JUNAKA

U savezu bugarskih Junaka sa stavljenia je komisija od šest članova, koja ima da izradi jedinstveni bugarski junaci telovežbački sistem, po kojem bi trebala da vežbaju sva društva Junaka. Komisiju sačinjavaju dva prednjaka, dva lekara i dva pedagoša. Čudimo se, da Tyršev telovežbački sistem našim susedima nije dovoljan. Međutim s druge strane brojni mladi Bugari vežbaju u Brnu i drugamo i pravljaju se, da bi mogli kasnije sokolski delovati takođe i u svojoj domovini. Tehničko vodstvo saveza Junaka, izgleda, da ne pogoda pravog cilja.

TELESNI UZGOJ U BUGARSKOJ

Kao i u drugim državama, tako i u Bugarskoj osnovano je pri ministarstvu prosvetne posebno odeljenje, kojemu je bila poverena brig za telesni uzgoj naroda. Na jednoj strani to odeljenje bilo je inspektorat za telesni uzgoj, na drugoj pak zdravstvena stanica, koja se je bavila s naučnim prosviđivanjem postignutih rezultata. Inspektorat je nadzirao rad telovežbenih i sportskih organizacija te je nekako upravlja telesnim uzgojem. U poslednje vreme došlo je do nesuglasica između sportskih organizacija i Junaka. Broj Junaka je opao, što nije ni čudo,

kada se zna za neodređenu liniju, koju zastupa ova organizacija ne samo u svojoj ideologiji, ako je u opšte imo, nego i u izvođenju telesnog uzgoja, čiji su rezultati veoma maleni, jer i švajcarski učitelji telovežbe, kojih je bilo pre već broj, nisu mogli postići mnogo. Danas rade tamo još samo dva, Bünter i Blanchoud, prvi u Varni a drugi u Sofiji, pa još i za njih su morali da kupe švajcarski gimnastički potporu. Njihov je dakle uticaj u Bugarskoj izgleda veoma slab. Jer ni Sokolstvo u Bugarskoj još nije zahvalio koren, pravac telesnom uzgoju daju sportisti.

MEDUNARODNA GIMNASTIČKA UNIJA

Osnivač Medunarodne gimnastičke unije bio je Belgijanac Cuperus, koji je bio i njen prvi predsednik sve do godine 1923, kada se u dobi od 81 godine zahvalio na časti. U početku pristupile su Uniji samo gimnastičke organizacije: belgijska, holandska i francuska ali su ubrzo počele u nju stupati i telovežbenе organizacije ostalih naroda, među njima i svi pojedini sokolski savezi. Dosadašnji predsednik s. Cazalet već lani zahvalio se na predsedničkom mestu, pa je na ovogodišnjoj skupštini, koja se održava za vreme svesokolskog sleta u Pragu, za predsednika Unije imao da bude biran br. dr. Scheiner. Na skupštini raspravljaće se takođe o narednim medunarodnim takmičenjima, o organizaciji medunarodne gimnastičke unije žena, a raspravljaće se i o primanju nemačkih turnera, koji će se u Uniju prijaviti tokom proleća.

IZ ČEHOSLOVAČKOG SAVEZA RADNIČIH TELOVEŽBENIH JEDNOTA (DTJ).

Savez DTJ izdaje svake godine preglednu statistiku ostanju i kretanju svoga članstva i rada. Do sada izdanih je bilo svega trinaest ovakovih statističkih pregleda, koji pružaju veoma lepu sliku o dosadanju radu saveza DTJ. Savez DTJ broji po ovoj najnovijoj statistici, koju je izradio R. Silaba, u 50 okružja 1220 društava (jednota) sa svega 136.977 pripadnika. Od toga bilo je članova 51.837, članica 17.364, muškog naraštaja 9011, ženskog naraštaja 7133, 25.228 muške dece i 26.404 ženske dece. Porast od godine 1930 iznosi 19.355 pripadnika i oko 120 društava. Najjače okružje je Plzen sa 273 jedinice i 35.000 pripadnika, za njim dolazi praško okružje sa 213 jedinica i 23.000 pripadnika. Interesantna je statistika zanimanja članstva: industrijskih radnika ima 38.869, seljačkih radnika 3018, obrtnika 2027, trgovaca 6754, činovnika 2873, učitelja i profesora 463, lekara 66, inženjera 66, studenata visokih škola 677 itd. Politički organizovanih u socijalno-demokratskoj stranci bilo je 30.449 pripadnika, dakle 44%. Apstinenata ima 5390 i beskonfesionalaca 34.145.

Poset telovežbe pokazuje na telovežbeni sat 60.096 vežbača. Prednjaka ima 5278 muških i 2780 ženskih. I provesti rad je veoma lep. Tako je održano 3414 debatnih večeri, 2933 predavanja, 11.298 govora pred vrtom, 2817 pozorišnih pretstava za odrasle i 670 za decu, dalje 1078 pretstava sa lutkama, 275 naraštajskih večeri, 2170 izleta itd.

Sve ovo pokazuje, da je rad Saveza DTJ u svakom pogledu uzoran.

SAVEZ AUSTRIJSKIH TURNERA

Svake četrite godine održava se izborna skupština austrijskih turnera; poslednja održana je 1928 u Grazu. Ovogodišnja skupština održće se u Beču, na kojoj će se raspravljati mnoga pitanja reorganizacije, naročito što se tiče uređenja po uzoru saveza nemačkih turnera u Čehoslovačkoj.

ORLOVSKA SMUČARSKA TAKMIČENJA

Češkoslovački Orlovi održali su svoja smučarska takmičenja za savezno prvenstvo dne 6. marta o. g. u Gornjim Štjepanicama (Krkonoše). Na 18 km pobedio je Zajíček iz Novog Mesta na Moravu sa 1:19, od žena na 5 km pobedila je Hanušova iz Štjepanice. Na 8 km takmičili su naraštajci; pobedio je naraštajac Kosoul.

REKORD INDIJSKOG TRKAČA GUZZAR AHMEDA

Iz Karachija javljaju skoro neverovatnu vest, da je 4. marta trkač Ahmed Guzzar trebao za prugu od jedne milje 4 minute i 8.4 sekunde, dok dosadašnji svetski rekord Ladoumegu-a iznosi 4 minute i 9.2 sekunde. Time bio bi dosadanji svetski rekord poboljšan za skoro dve sekunde.

JAPANSKI OLIMPLJSKI POBEDNIK PAO KOD ŠANGHAJA

Po vestima raznih svetskih listova, pao je u bojevinu pred Šanghajem čuveni japanski plivač Tsuruta, pobedio u plivačkim takmičenjima zadnje olimpijade na 200 metara.

100-godišnjica smrti J. W. Goethea.

Dne 22. marta navršava se sto godina od smrti najvećeg nemačkog pesnika i piscu Johanna Wolfganga Goethea. Goethe spada po svojim delima ne samo među najveće nemačke duhove, nego ga možemo ubrajati i među najveće svetske genije. Rodio se 28. augusta 1749 u Frankfurtu na Majni kao sin savetnika Johanna Kaspara Goethea. Goethe studirao je pravne nauke, ali nije diplomirao, već se potpuno posvetio literarnom radu. U tridesetogodишnjici već postaje tajni savetnik vojvoda Karla Augusta, koji je mladog Goethea visoko cenio i potpomagao. Goethe se je upoznao takođe i s našom narodnom pesmom, koju je označio za najlepšu narodnu poeziju, ravnu Homeru. Pored mnogih zbirka pesama, napisao je i mnogo dramatičkih dela, od kojih su najpoznatija »Faust« i »Werther«.

Eugen d' Albert. Čuveni klavirski virtuozi i komponista Eugen d' Albert, potomak stare francuske aristokratske familije, čiji pretri su živeli već u XII stoljeću, rođen u Engleskoj, umro je ovih dana u Rigi. Pokojnik bio je poznat ne samo po svojim delima, nego i zbog svog nestalnog i nemirnog temperamenta. Bio je naime osam puta venčan i razveden. Jedno od najboljih njegovih dela je opera »Nizina«.

Izveštaj čeških gradova. Dne 13. o. m. održana je u Pragu IX redovita skupština Saveza čeških gradova i opština.

ština, koji broji 893 člana, t. j. udruženih gradova i opština. Savez ove godine slavi i svoju 25. godišnjicu; osnovan je naime god. 1907 u Kolnu.

13.000 električnih žarulja u Pragu. Sada, kada se i naše Sokolstvo sprema na slet u Prag, interesovaće možda, kako i koliko je Prag osvetljen po noći. Prema lanskoj statistici direkcije osvetljenja grada Praga, ima u Pragu 13.000 električnih javnih svetiljaka sa jakašću od preko 4.000.000 sveća. Ove godine, radi sleta, broj žarulja još će se povećati, pa je za to predviđena suma od 2.000.000 Kč.

60-godišnjica patrijarhe češkoslovačke narodne crkve. Dne 11. o. m. proslavljena je 60-godišnjica patrijarha češkoslovačke narodne crkve dr. G. Prochazke. Dr. Prochazka dovršio je bogosloviju godine 1895 u Litomericama; godine 1917 pridružuje se reformatorskom pokretu velikog dela češkog katoličkog svećeništva, 1920 bio je jedan od glavnih organizatora češke narodne crkve, a 1923 bio je izabran za biskupu i nakon smrti prvog patrijarha dr. Farskog za patrijarha češke narodne crkve.

Ciganska škola u Užhorodu. U Užhorodu, glavnom mestu Podkarpatske Rusije, postoji već šest godina škola za cigansku decu, koja je stalno prva te vrste. Škola već pokazuje lepe uspehe, a pokazala je takođe da ima i među ciganima ustajnjih i talentiranih mladića. Za školu pokazuju i starici cigani veoma jak interes, pa je za njih otvoren poseban večernji tečaj. Tako su cigani osnovali čak i dilektantsko društvo, koje je meseca februara u Užhorodu priredilo svoju prvu predstavu.

i 52 čete, svega dakle 55 društava i 74 čete sa ukupno 16.501 pripadnikom. Pribrojast od godine 1930 iznosi 7419 pripadnika. U župi je bilo priredjenih 7 okružnih sletova, održan je zbor društvenih načelnika, delegata, zbor društvenih načelnika, zatim je bilo priredeno po pojedinim društvinama više prednjačkih tečajeva, dalje župski tečaj od 15. nov. do 15. decembra te natecanja u odbojci za prednje župe.

»Sokolski listy«, glasilo lužičkog Sokolstva, prvi broj posvećenoj Tyršu. U listu je nanizano mnogo korisnog štava. Učiteljska tiskarna u Ljubljani, 1932. Cena je broširanoj kn

cijskih poteškoća. Tako je u Čabru osnovana zaklada za gradnju »Narodnog doma«, koji bi u prvom redu služio u sokolske svrhe. Ta ideja postoji već desetak godina, no još nikad se nije opazila taka potreba jednog društvenog doma kao baš sada. Stoga je zadnje godine povedena akcija u velikom stilu po bratu dr. Bogdanu Koritniku, sadanjem našem starosti, a i brat Križ nam je obećao da će nam pomoći do ostvarenja doma. Do sada je zaklada Narodnog doma u Čabru sakupila preko 100.000 Din.

Sa fanfaron stigao je u Čabar poznati zagrebački učitelj glazbe brat Franjo Šidak, koji je s društvom sklopio ugovor za 4 meseca, ali se nadamo, da će brat Šidak ostati i dulje u Čabru, da usavrši fanfaru, a eventualno i proširi u glazbu. Fanfara počela je sa školom dne 15 II te se nadamo, da će za 3 meseca, t. j. kod društvenog javnog nastupa, moći javno nastupiti.

Brat Šidak osim poduke u fanfarni kani osnovati i pevačko društvo, te mali jazz za plesnu muziku, što će mu, nadamo se, kao dobrom organizatoru poći sa rukom. — Napred s verom u uspeh!

SOKOLSKO DRUŠTVO MARIBOR-MATICA.

Sokolsko društvo Maribor-matica je proslavilo 100-letnico Tyrševoga rojstva s svečano matinijo, ki se je včela dne 6. marca t. l. z začetkom ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Matinijo je otvoril br. Boštjančič s pozdravnim nagovorom, v katerem je izrekel dobrodošlico vsem zastopnikom državnih in avto-

nomnih oblasti ter sokolskim pripadnikom, ki so se zbrali v impozantnem številu. Razveseljivo je bilo dejstvo, da se je udeležila proslava v ogromnem številu zlasti mladina. Spored je otvoril zborček sokolske ženske dece, ki je pod vodstvom sestre Ine Vodenikove zapel pesem »Po vodi plava ena ladja pisana« in željno povaha. Drugo točko sporeda je dalo Sokolsko društvo Tezno, ki se je proslavi pripružilo, in sicer je nastopila moška deca s sestavo br. Vuksana Skupinske vaje. Vaje so bile izvedene prično, toda Maribor je že precej razvajen v pogledu telovadnih prireditve in radi tega bi bil moral vodnik tezenske dece vaje še mnogo bolj opiliti. Nadalje je sledil slavnostni govor po predpisu saveznega Prosvetnega odbora, ki je bil priobčen v »Sokolskem Glasniku« in ki ga je brat prosvetar prevedel v slovensčino. Pevsko društvo »Jadrani« je pod vodstvom brata Jožeta Laha zapelo 3 pesmi: V. Mirko »Dom« in istega komponista »Pomlad« ter. H. Volaričev »Slovenski svet«. — Vse pesmi so bile izvedene z lepo virtuoznostjo in so napravile globok vtis.

Nato je se izvajala osmerica mariborskih naraščajnic skladno in precizno »Švedske proste vaje« s. B. Holečko-

SOKOLSKO DRUŠTVO SIVNICA PRI MARIBORU

Naš Sokol je proslavil 70letnico Sokolstva in 100-letnico Tyrševoga rojstva v nedeljo 6. t. m. Klub snežnemu metelu je bila udeležba zelo dobra. Proslavo je otvorila s. Zorčeva z deklamacijo »Ob Tyrševi stoletnici rojstva«, nakar je imel br. starosta Češek lep v globoko zasnovan govor o Tyršu, kako je Tyrševa ideja pripravila tla v duši češkega in našega naroda za osvobojenje izpod tujega jarma. Njegova izvajanja so žela splošno priznanje. Nato je nastopila devotorica ženske dece z cvetnimi loki pod vodstvom s. Drassalove. Lep nastop z ubranim petjem je občinstvo zelo navdušil. Sokolsko igro »Krst Jugovičev« in burko »Stražar in postopača« so podali igralci (ke) prav lepo in želi obilo priznanja. Gmotni uspeh ni bil ravno dober, toda moralni odličen. In to nam je v zadovoljstvo. Sliniški Sokol si sicer počasi a sigurno utruje tla.

Na Jožefovo 19. marca pa priredi naše društvo poslovni večer bratom, ki gredo letos služit kralju in domovini. Sokolsko veselje se bo vršilo pri br. Primacu v Hotinji vasi.

SOKOLSKO DRUŠTVO SELNICA OB DRAVI.

Tyrševa proslava, ki se je vršila v nedeljo, dne 6. t. m., je izpadla povsem zadovoljivo. Klub slabemu vremenu se je napolnila dvorana Bralnega društva. Brat načelnik Kikl je v vnešnjih besedah predaval o Tyršu, nakar je sledila igra br. Gangla »Dedčina«, ki je gledalec ganila do solz. Moška deca kot mladi vojaki nas je zadivila s strunnim nastopom, enako ženska deca z rajalnimi vajami metuljčki. Nad vse pričakovanje so izpadle vaje naraščajnic s petjem, ki so bile ponovno klicane na oder. Člani so izvajali strunnno vaje v skupinah, a članice vaje s traki zelo efektno.

Le tako naprej, utrdimo naše Sokolstvo ob severni meji! — Zdravo!

SOKOLSKO DRUŠTVO RUSE.

Naš Sokol je koncem januarja polagal obračun o delu v preteklem letu na rednem občnem zboru, katerega

je vodil br. starosta Bučar, ki se je najprej spominjal preminulega br. dr. Scheinerja, nato je prečital spomenico SSKJ in podal pregledno sliko razvoja v preteklem letu.

Po sprejetju zapisnika zadnje skupščine in tajniškem poročilu o delu odbora so sledila podrobna poročila o delu v preteklem letu, ki je bilo izvršeno v 6 odskih. Na novo so bili sestavljeni dramatični odsek pod vodstvom br. Stanija, — glasbeni (Črno), — smučarski (ing. Teržan) — in lutkovni (Sornik).

Izredno marljivost je pokazal prednjački zbor pod vodstvom bračov Werka in Dogenika. Tekom let si je iz svojih vrst vzgojil vaditeče, ki zdaj redno vadijo 10 telovadnih vrst. Poleg članstva, naraščaja in dece vadi tudi vrsta starejših članov. — Društvo je imelo javni nastop, društvene tekme, akademijo, štirikrat je sodelovalo drugod, udeležilo se je okrožnega zleta z 58 in župnega zleta z 48 telovadecimi. Pri župnih tekma smo dobili pri gojenkah župno prvakinja in tudi druge vrste so se prav dobro plasirale. Izleti v naravo se tudi niso zanemarjali. — Iz vnešnjega poročila predsednika smuškega odska br. Teržana smo razvideli, da se smuški panoga goji z veliko vremena in smo pri župnih tekma tudi dobili v naraščaju župnega pravaka, povsod pa odnesli lepe rezultate.

Iz poročila brata prosvetarja Črnika je bilo razbrati, da je prosvetni odsek deloval v tesni zvezzi s prednjim zborom. Skrbel je, da so se redno vršili nagovori pred vrsto, katerih je bilo 89, predavanj 8, da je sokolski tisk med pripadniki Sokola dobro razširjen, priredil je štirinedeljski prosvetni tečaj s pomočjo župe, proslavljeni so bili državni in sokolski prazniki in drugi važni spominski dnevi. Prireditve veseličnega značaja so bile dostojne, one glasbenega in gledališkega odseka pa na vrhuncu. Velika pridobitev za vzgojo mladeži je lutkovna gledališča, ki nam ga je omogočil Češki klub v Mariboru pod ugodnimi pogoji in mu izrekamo zahvalo.

Manj razveseljivo je bilo poročilo blagajnika br. Lamprehta, ki je pokazalo težak gmotni položaj društva. Razvoj društva je zahteval mnoge neobhodno potrebne nabavke, zato so z društvenim razmrah rasli paralelni tudi izdatki, ki so narasli zelo visoko. Pri 66.000 Din prometu je izkazal 9209 dinarjev dolga. Breme na Sokolskem domu zadeva posebno blagajno. — Po daljšem razmotrivanju je bila določena članarina kot lani, 46 Din za oseboletno. Za kritje dolga se bo pač moralo najti izhoda drugod.

Br. tajnik Šeško je podal na kraju poročila zaokrožen kritičen pregled celotnega društvenega dela, ki je pokazalo prav lep napredek. Uspeh je posledica pravega razumevanja prevzetih dolžnosti funkcionarjev, ki so si delo

popodne održana je akademija. Sve su tačke lepo i skladno izvedene, naročito precizno je izveo prednjački zbor je uložio dosta truda oko priredbe sokolski slet u Pragu. Jak efekat su proizvele simbolične skupine muškog naraštaja. Muška deca izvodila su igre tako prirodno, kao da su sama v vežbaonici i izazvala buru odusevnjenja i odobravanja. I ostale tačke su sve dobro i precizno izvedene. Prednjački zbor je uložio dosta truda oko priredbe i uspeh nije mogao izostati. O Tyršu je govorio brat Šamardžić i Prohaska.

Uveče, u Oficirskom domu, priredeno je pod pokroviteljstvom sestre Ružice Tomić, supruge generala, »Slovensko veče narodnih nošnja«, u zajednici sa Češkom besedom in Ruskom kolonijom. Po općem uverenju, ni jedna priredba do sada u Mostaru nije tako uspela ni bila posećena. Bilo je oko 500 posetilaca, od toga u narodnim nošnjama 136. Prostoriye Oficirskog doma bile su premaleme za takvu posetu. Raspoloženje je bilo vanredno. Svakako su tome pridonele narodne nošnje, a i narodne igre. Plesana je precizno Češka beseda, Ruska mazurka, Hrvatsko salonsko kolo, Srpska,

ka, Crnogorski orao i kola iz svih delova države. Bila je to vanredno lepa slika. Kostimi su bili čistii narodni, neki sa bogatimi naktinom, neki sa vezovom divnih narodnih motiva, a bilo je i jednostavnih narodnih nosnja. Nebi se moglo reći, ko je imao lepu nošnju. Žiri, ma kako objektivno bio, nebi mogao odrediti najlepše kostime. Svaki je nosio obeležje svoga kraja, svaki nečisto specijalno lepo, karakteristično za kraj u kome je raden.

Bile su zastupljene nošnje iz svih krajeva naše države, i to: hercegovacke, crnogorske, dalmatinske, srpske, hrvatske, bosanske, slovenačke, vojvodanske. Ostali kostimi bili su iz drugih slovenskih država: čehoslovački, ruski i ukrajinski.

Citava priredba imala je čisti slovenski karakter. Otvoreno je sviralo:

»Hej Slaveni«, te »Kraljevski kolom«.

Oko priredbe mnogo je truda uložio akcioni odbor sa svojim predsednikom generalom bratom Miroslavom Tomićem. Hrvatsko salonsko kolo uvežbalo je brat Čolić, a Češku besedu sestra Grünerova.

Popodne održana je akademija. Sve su tačke lepo i skladno izvedene, naročito precizno je izveo prednjački zbor je uložio dosta truda oko priredbe sokolski slet u Pragu. Jak efekat su proizvele simbolične skupine muškog naraštaja. Muška deca izvodila su igre tako prirodno, kao da su sama v vežbaonici i izazvala buru odusevnjenja i odobravanja. I ostale tačke su sve dobro i precizno izvedene. Prednjački zbor je uložio dosta truda oko priredbe i uspeh nije mogao izostati. O Tyršu je govorio brat Šamardžić i Prohaska.

Uveče, u Oficirskom domu, priredeno je pod pokroviteljstvom sestre Ružice Tomić, supruge generala, »Slovensko veče narodnih nošnja«, u zajednici sa Češkom besedom in Ruskom kolonijom. Po općem uverenju, ni jedna priredba do sada u Mostaru nije tako uspela ni bila posećena. Bilo je oko 500 posetilaca, od toga u narodnim nošnjama 136. Prostoriye Oficirskog doma bile su premaleme za takvu posetu. Raspoloženje je bilo vanredno. Svakako su tome pridonele narodne nošnje, a i narodne igre. Plesana je precizno Češka beseda, Ruska mazurka, Hrvatsko salonsko kolo, Srpska,

ka, Crnogorski orao i kola iz svih delova države. Bila je to vanredno lepa slika. Kostimi su bili čistii narodni, neki sa bogatimi naktinom, neki sa vezovom divnih narodnih motiva, a bilo je i jednostavnih narodnih nosnja. Nebi se moglo reći, ko je imao lepu nošnju. Žiri, ma kako objektivno bio, nebi mogao odrediti najlepše kostime. Svaki je nosio obeležje svoga kraja, svaki nečisto specijalno lepo, karakteristično za kraj u kome je raden.

Bile su zastupljene nošnje iz svih krajeva naše države, i to: hercegovacke, crnogorske, dalmatinske, srpske, hrvatske, bosanske, slovenačke, vojvodanske. Ostali kostimi bili su iz drugih slovenskih država: čehoslovački, ruski i ukrajinski.

Citava priredba imala je čisti slovenski karakter. Otvoreno je sviralo:

»Hej Slaveni«, te »Kraljevski kolom«.

Oko priredbe mnogo je truda uložio akcioni odbor sa svojim predsednikom generalom bratom Miroslavom Tomićem. Hrvatsko salonsko kolo uvežbalo je brat Čolić, a Češku besedu sestra Grünerova.

Popodne održana je akademija. Sve su tačke lepo i skladno izvedene, naročito precizno je izveo prednjački zbor je uložio dosta truda oko priredbe sokolski slet u Pragu. Jak efekat su proizvele simbolične skupine muškog naraštaja. Muška deca izvodila su igre tako prirodno, kao da su sama v vežbaonici i izazvala buru odusevnjenja i odobravanja. I ostale tačke su sve dobro i precizno izvedene. Prednjački zbor je uložio dosta truda oko priredbe i uspeh nije mogao izostati. O Tyršu je govorio brat Šamardžić i Prohaska.

Uveče, u Oficirskom domu, priredeno je pod pokroviteljstvom sestre Ružice Tomić, supruge generala, »Slovensko veče narodnih nošnja«, u zajednici sa Češkom besedom in Ruskom kolonijom. Po općem uverenju, ni jedna priredba do sada u Mostaru nije tako uspela ni bila posećena. Bilo je oko 500 posetilaca, od toga u narodnim nošnjama 136. Prostoriye Oficirskog doma bile su premaleme za takvu posetu. Raspoloženje je bilo vanredno. Svakako su tome pridonele narodne nošnje, a i narodne igre. Plesana je precizno Češka beseda, Ruska mazurka, Hrvatsko salonsko kolo, Srpska,

ka, Crnogorski orao i kola iz svih delova države. Bila je to vanredno lepa slika. Kostimi su bili čistii narodni, neki sa bogatimi naktinom, neki sa vezovom divnih narodnih motiva, a bilo je i jednostavnih narodnih nosnja. Nebi se moglo reći, ko je imao lepu nošnju. Žiri, ma kako objektivno bio, nebi mogao odrediti najlepše kostime. Svaki je nosio obeležje svoga kraja, svaki nečisto specijalno lepo, karakteristično za kraj u kome je raden.

Bile su zastupljene nošnje iz svih krajeva naše države, i to: hercegovacke, crnogorske, dalmatinske, srpske, hrvatske, bosanske, slovenačke, vojvodanske. Ostali kostimi bili su iz drugih slovenskih država: čehoslovački, ruski i ukrajinski.

Citava priredba imala je čisti slovenski karakter. Otvoreno je sviralo:

»Hej Slaveni«, te »Kraljevski kolom«.

Oko priredbe mnogo je truda uložio akcioni odbor sa svojim predsednikom generalom bratom Miroslavom Tomićem. Hrvatsko salonsko kolo uvežbalo je brat Čolić, a Češku besedu sestra Grünerova.

Popodne održana je akademija. Sve su tačke lepo i skladno izvedene, naročito precizno je izveo prednjački zbor je uložio dosta truda oko priredbe sokolski slet u Pragu. Jak efekat su proizvele simbolične skupine muškog naraštaja. Muška deca izvodila su igre tako prirodno, kao da su sama v vežbaonici i izazvala buru odusevnjenja i odobravanja. I ostale tačke su sve dobro i precizno izvedene. Prednjački zbor je uložio dosta truda oko priredbe i uspeh nije mogao izostati. O Tyršu je govorio brat Šamardžić i Prohaska.

Uveče, u Oficirskom domu, priredeno je pod pokroviteljstvom sestre Ružice Tomić, supruge generala, »Slovensko veče narodnih nošnja«, u zajednici sa Češkom besedom in Ruskom kolonijom. Po općem uverenju, ni jedna priredba do sada u Mostaru nije tako uspela ni bila posećena. Bilo je oko 500 posetilaca, od toga u narodnim nošnjama 136. Prostoriye Oficirskog doma bile su premaleme za takvu posetu. Raspoloženje je bilo vanredno. Svakako su tome pridonele narodne nošnje, a i narodne igre. Plesana je precizno Češka beseda, Ruska mazurka, Hrvatsko salonsko kolo, Srpska,

ka, Crnogorski orao i kola iz svih delova države. Bila je to vanredno lepa slika. Kostimi su bili čistii narodni, neki sa bogatimi naktinom, neki sa vezovom divnih narodnih motiva, a bilo je i jednostavnih narodnih nosnja. Nebi se moglo reći, ko je imao lepu nošnju. Žiri, ma kako objektivno bio, nebi mogao odrediti najlepše kostime. Svaki je nosio obeležje svoga kraja, svaki nečisto specijalno lepo, karakteristično za kraj u kome je raden.

Bile su zastupljene nošnje iz svih krajeva naše države, i to: hercegovacke, crnogorske, dalmatinske, srpske, hrvatske, bosanske, slovenačke, vojvodanske. Ostali kostimi bili su iz drugih slovenskih država: čehoslovački, ruski i ukrajinski.

Citava priredba imala je čisti slovenski karakter. Otvoreno je sviralo:

novu pesmu »Naraštajac«, a D. Sabošić Gradojevićevu »Sokolsku pesmu«. Raspored je ispunjen pevanjem Sokoliča hinnje i Gostinčarove pesme »Neka živi Jugoslavija«. Deca su nastupila u Čolićevim vežbama s vencima, a članovi u praškim vežbama. Obe vežbe izvedene su vrlo dobro te se je taj prvi nastup čete svima mnogo svjedo.

SOKOLSKA ČETA LJUBEŠČICA.

6 marta održala je naša četa proslavu 100-godišnjice rođenja dra Tyrša. Prostорије sokolske čitaonice bile su pune članstva, koje je došlo na svečanu sednicu. Prigodni govor je održao starešina čete, brat Šoštarić, a uspelo predavanje prosvetar, brat A. Denk.

SOKOLSKO ČETA REMETINEC.

Svečanu sednicu u počast dra Tyrša održala je naša četa 6 marta. Bilo je 194 prisutnih. Starešina čete otvorio je sednicu pozdravnim govorom, nakon čega su deca otpelvala himnu. O Tyršu kao ideologu predavao je brat Jendrašić, a tehničkom radu Tyrša, brat Turčović. Program je još ispunjen pevanjem te deklamacijom naraštajca Šafraana.

SOKOLSKO DRUŠTVO GORNJI MIHALJEVEC.

Ovo medimursko društvo, koje pokazuje mnogo rada, proslavilo je 100 godišnjicu Tyrševa rođenja svečanom sednicom i akademijom. Na svečanoj sednici govorili su starešina, brat Varačić te braća Keretić i Fabetić. Na akademiji, koju je posjetilo 130 članova i ostalih seljaka, govorili su braća Varačić i Keretić. Deklamovali su naraštajci(ke) Stj. Zamuda, A. Novak i Jurijana Novak. Solo je pevala Katica Novak, a članice dvoglasno »Pesmu o Istri« i »U kolo«. Odigran je jedan igrokaz, dočim su članovi i članice upotpunile tu uspelu priredbu nastupom sa praškim vežbama.

SOKOLSKO DRUŠTVO DRAŠKOVAC.

6 marta posle podne održana je u društvenom domu svečana proslava 100-godišnjice Tyrševa rođenja. Nakon govoru starešine, brata Sokača, održao je vrlo lepo predavanje prosvetar, brat Juraj Kos. Deklamovalo je jedan naraštajac, nakon čega su nastupila muška deca, naraštaj i članovi u prostim vežbama pod vodstvom načelnika, brata Fischla. Proslavu je posjetio veliki broj meštana, koji još nisu članovi.

SOKOLSKO DRUŠTVO DONJA DUBRAVA.

Dne 6 marta priredilo je ovo društvo svečanu proslavu stogodišnjice

rođenja dr. Miroslava Tyrša. Proslava se održavala u dvorani osnovne škole, koja je bila dupkom puna i lepo dekorirana za tu svrhu. Prisutne je najpre pozdravio starešina društva brat Mijo Lisjak, a zatim je prosvetar brat Šimunčić održao predavanje o životu i radu našeg prvog i najboljeg učitelja te najvećeg Sokola. Zatim je društvena glazba pod ravnjanjem brata Ive Vučenika izvela nekoliko vrlo lepih glazbenih tačaka, koje su se prisutnim vrlo svidele. I ovog puta moramo pohvaliti našu glazbu, koja neumorno suraduje u društvu i time doprinaša da sve naše priredbe imaju svečaniji oblik.

SOKOLSKA ČETA U MACINCU.

Četa je proslavila stogodišnjicu rođenja osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tyrša dne 6 marta svečanom sednicom i akademijom. Osim članova bilo je prisutno oko 150 općinara. Svi su se zanimanjem suslušavali predavanju o Tyršu i sa odobravanjem pratili izvedbu pojedinih tačaka akademije. — Program akademije bio je sastavljen ovako: »Oj Sloveni« — meš. zbor; muška deca — 2 proste vežbe; ženska deca — 1 vežba s vencima; muški naraštaj — 1 i 2 praška vežba; članice — 3 praška vežba s uloškom; članovi — 3 i 4 praška vežba; »Djeca kuvarci« — m. i ž. deca; »Mornarci« — članice s veslima; 3 skupine — članovi i muški naraštaj; »Kde domov mój« — meš. zbor; igrokaz »Miško i Đuro u gradu«.

SOKOLSKO DRUŠTVO VARAŽDINSKE TOPLICE.

Svečanoj sednici, održanoj 6 o. m. u počast 100-godišnjice osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tyrša prisustvovalo je 206 članova i dece. Po otpevanju jugoslovenskog himni, pozdravio je prisutne zamjenik starešine, nakon čega je Antun Ratković zanosno deklamovao pesmu »Otadžbinic od Nazifa Resulovića. Po otpevanju čehoslovačkoj himni održao je predavanje o Tyršu prosvetar brat Fran Halužan, u kom je osobito prikazao Tyrša kao preporoditelja i filozofa te etiku njegovog Sokolstva. Akademiju pak održaće ovo društvo na uskrsni ponedeljak sa biranim rasporedom.

Župa Vel. Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO ULJMA.

Stogodišnjicu rođenja dr. Miroslava Tyrša, osnivača Sokolstva, ovdješnje Sokolsko društvo proslavilo je na vrlo svečan način. Uveče u 20 časova održana je svečana akademija sa vrlo lepim programom. Predavanje o Tyršu i njegovim delima održao je starešina društva, posle toga su izvedene proste vežbe sa svima kategorijama, a na kraju je izведен sokolski pozorišni ko-

mad »Sloga« u 3 čina, koji je naročito bio pogodan za mesne prilike.

Moralni i materialni uspeh akademije je odličan.

SKOLSKO DRUŠTVO BANATSKI KARLOVAC.

Dana 5 marta 1932 godine održana je svečana akademija s ovim programom:

1) Državna himna, kor; 2) Predavanje o 100-godišnjici rođenja neumelog organizatora Sokolstva brata Dr. Miroslava Tyrša; U govoru iznet je u glavnome njegov rad od početka do 1884 godine.

3) Vežbe lukovima, ženski podmladak; 4) Vežbe štapovima, muški podmladak; 5) Vežbe obručevima, ženski podmladak; 6) Vežbe štapovima, muški podmladak; 7) »Amore« ritmičke vežbe (po Velji Popoviću) ženski podmladak; 8) Napred Sokolići, kor.; 9) Slobodne vežbe, muški naraštaj; 10) »Đavolici«, ženski i muški podmladak. Između tačke 2—3, 4—5, 6—7 izvedene su više sokolske vežbe od strane muškog naraštaja. Na kraju programa ovi su na zahtev publike izveli još neke slobodne vežbe. Sve su vežbe na ovoj svečanoj akademiji odlično izvedene i ostavile veoma lep utisak. Valja primetiti, da brat načelnik Pavlović Vladan (školski upravitelj) sestre Slavka Šinčareva, Ana Širić i Katarina Vladana Pavlovića (učiteljice) tačno shvaćaju njihovu dužnost kao sokolski vaspitači.

Primetilo se, da ove priredbe razdragaju svako sreću i impresioniju sva-

ku dušu. Ne samo na licima roditelja, čija su se deca pojavljivala na pozornici, nego i u očima ostale publike bila je neka naročita radost, neko neobično ushićenje i neka osobita mila vadrina. Sokolsko društvo u Banatskom Karlovcu razvija se sigurnim tempom, a obzirom na agilnost i sokolski ustroj rad brata starešine dr. Mijatovića Svetozara i brata načelnika Pavlovića Vladana očekuje se lep napredak u budućnosti. — M.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO GLINA

Proslava Tyrševog dana.

Sokolsko društvo Glina proslavilo je na svečan način Tyršev dan 5 o. m. Proslavu, koja se održala u prostorijama »Kazine«, otvorio je brat načelnik Slavko Pešić sa kratkim ali iscrpljivim prikazom Tyrša kao čoveka, učenjaka i posebice kao organizatora i osnivača Sokolstva. Bratu načelniku uspelo da ukratko zaoblji sliku dr. Miroslava Tyrša, što nije bilo lako obzirom na Tyrševu svestranstvo i da verno bez uveličavanja prikaže motive i ideje, koje su ga ponukale na stvaranje sveslovenskog pokreta — Sokolstva.

Iza toga prikazivana je Ganglova drama »Sin« od sokolske dilektantske skupine. Sama je drama po svom sadržaju i opsegu za dilektante dosta teška, ali neumornom vežbom i sposobnošću uživljivanju u pojedine uloge izvedba je uspela izvan očekivanja.

Iza toga razvila se igranka uz pratnju tamburaškog zboru Sokolskog dru-

štva. Proslava je bila dobro posećena, a bila je na čast priredivačima i celom Sokolstvu.

SOKOLSKO DRUŠTVO SISAK.

Dana 4 februara ove godine u 8 sati navečer održano je spomen-slovo J. J. Štrosmajeru. Predavao je brat profesor N. Bačić, prosvetar. Predavač je prikazao političko stanje u našim krajevima u doba apsolutizma i posle podelenja ustava. Ličnost Štrosmajerovu prikazao je svestrano iznesavši sav njegov rad na političkom, prosvetnom i verskom polju. Pre i posle predavanja bila je po jedna deklamacija. Predavanje je bilo brojno posećeno.

Dana 5 marta održana je svečana akademija povodom stogodišnjice rođenja dra Miroslava Tyrša. Svečanu sednicu, u prisutnosti svjih odbornika, otvorio je brat potstarost F. Gabont. Pozdravivši braću, sestre i goste izložio je ukratko svrhu ove akademije i istaknuo značenje dra Miroslava Tyrša za češki narod kao i za sve Slovence. Tada je brat prof. N. Bačić, prosvetar, održao podujle predavanje o Tyršu. Najvećma se zadržao na političkim i društvenim prilikama u vremenu kad je Tyrš započeo svoj sokolski rad. Predavanje je bilo veoma lepo, jezgrovit i izrečeno biranim jezikom. Nakon toga su otsvirale himne čehoslovačke i jugoslovenske, pa je sledilo pevanje društva »Jadranc«, deklamacije i vežbe dece, podmlatka i članova obiju spolova. Sve su tačke bile na visini ove svečane akademije i učinile su na prisutne veoma prijatan utisak.

Iz štampe je izašla 4 sveska knjižnice Prosvetnog odbora Saveza SKJ

Čehoslovaci i Čehoslovačka

Jugoslovenskim Sokolima za IX svesokolski slet u Pragu — priredio

FRANJO MALIN

Cena 1 primerku u kartonu 15 Din

Porudžbe prima i izvršava naklada:

Jugoslovenska Sokolska Matice
LJUBLJANA, NARODNI DOM

Preporučamo tvrške, koje oglašuju u »Sokolskom Glasniku!«

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska: E. Gangl: O sokolski ideji.
II. " Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III. " Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV. " Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V. " Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI. " Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII. " Jan Kren: Cilj sokolskih teženj.
VIII. " E. Gangl: Tyrševa Sokolstvo. (Sloven. tekst.)
VIII. a " Isto. (Srpsko - hrvatski tekst.)
IX. " Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus:

ODBOJKA (VOLLEY BALL)

U kartonu 12 Din

Franjo Malin:

Praktički udžbenik češkog jezika.

U kartonu 15 Din

Dr. Viktor Novak:

SVESLOVENSKA MISAO

U kartonu 9 Din

Miroslav Ambrožić:

METODIKA SOKOLSKЕ VZGOJE

U tvrdom povezu 36 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica

Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА

БРАНКО ПАЛЧИЋ ♦ ЗАГРЕБ

Краљице Марије 6

Добављач Савеза Сокола краљевине Југославије

Бројавни наслов: »Трикотажа« Загреб • Телефон интерурбен 26-77

Изrađujem sve vrste sokolских potrepština za javni i izletni način naših kategorija našeg članstva i to tачno prema propisima Савеза Сокola kраљевине Југославије. Слике u originalnim bojama propisnih odela nalaze se u knjizi »Organizacija Савеза СКЈ«. — Захтавајте ценик и проспекте. — Цени vrolo užemere, a za točnu i solidnu izražbu jaćim!

Vse Česar si želite

iz strokovne literature

V POGLEDU NAJNOVEJŠIH ZNANSTVENIH PRIDOBITEV IN DOGNANJ

iz leposlovnja, znanosti

in umetnosti vseh panog

DOMAČEGA IN VSEGA INOZEMSKEGA KULTURNEGA SVETA

d o b i t e

TAKOJ PO ZAHTEVI CENIKOV IN PROSPEKTOV IN PO NAROČILU

v Učiteljski knjigarni

TELEFON 33-97 Ljubljana TELEFON 33-97

Frančiškanska ulica 6

